

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BRJ 354 — GOD. VIII.

ŠIBENIK, 15. SRPNJA 1959.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

ZBOG SLABIH UVJETA RADA VELIKI GUBICI

Proizvodnost rada umnogome ovisi o uvjetima rada na pojedinim radnim mjestima. Da se o tim uvjetima ne vodi dovoljno brige, dokaz su i prevelika oboljenja i broj nesreća u poslu na području našeg kotara. Onim privrednim organizacijama kod kojih je postotak oboljenja veći od

općeg prosjeka bolovanja, Zavod za socijalno osiguranje propisuje posebnu stopu doprinosa, koja se može kretati iznad opće stope do 4%. Ukoliko su oboljenja manja, poduzeća se premiraju tako, da se opća stopa doprinosa snižuje do 2%. Za one grane privredne djelatnosti kod kojih su uvjeti

rada teži, dozvoljena granica postotka bolovanja se povećava za 1 do 2%.

Zavod je u 1958. god. propisao povišenu stopu doprinosa za 68 poduzeća i ustanova, a premirao 23 i to uglavnom manja poduzeća. Naplaćeno je za 1958. god povišenog doprinosa za soc. osiguranje Din 68,519.800, a premirano za Din 3,234.865 ili čista bilanca za uže područje Šibenika iznosi 47,906.717, Drniša 11,018.258, a Knina 6,359.960 ili ukupno 65,284.935. Po 1 aktivnom osiguraniku realizirano je ovih prihoda 2688. Pogledajmo kako to izgleda po poduzećima. Tvornica elektroda i ferolegura uplatila je vanrednog doprinosa 11,600.000 Din, Luka i skladišta 6,500.000, »Izgradnja« 5,500.000, TLM »B. Kidrič« 5,803.000, Električno poduzeće 1,330.000, Šipad 2,402.000, Industrija »Krk« 1,180.000, Zeljeznička stanica 1,101.000, Tvornica Lozovac 1,165.000, Transportno »Jadran« 952.000, »Dane Rončević« 797.000, Boksitni rudnici Drniš 4,173.000, Rudnik Siverić 5,233.000, »Udarnik« Drniš 878.000, »Tempo« Knin 1,112.000, Rudnik sadre Kosovo 673.000, Građevno »Lika« 986.000, »Dinara« Knin 897.000 i drugi.

Tako veliki iznos naplaćenog doprinosa iznad opće stope doprinosa za soc. osiguranje govori, da su brige poduzeća za veliki postotak bolovanja prilično male. Da se upravni organi poduzeća više zainteresiraju za ta pitanja, da oni više angažiraju zdravstvene kadrove, osobe odgovorne za tehničku zaštitu, i najzad da uspostave određenu društvenu kontrolu, uštedjeli bi velike milijune, koje trebaju za druge svrhe. Za odlaženje jednog dobrog dijela zarade radnika takvim suvišnim kanalima radnici znaju vrlo malo. Stoga to njima treba reći i objasniti, pa oni sigurno ne će olako preko toga prelaziti. Tome je dokaz i jedna akcija u Boksitnim rudnicima u Drnišu, koja je u kratkom vremenu dala novčani efekat. Da se jednim dijelom ovih sredstava pojača ulaganje poduzeća za poboljšanje tehničkih uvjeta rada pojedinih

radnih mjesta, bilo bi društveno opravdano i korisno. Za to govori i velik broj nesreća u poslu, koji se povećava iz godine u godinu. Tako je u 1958. bilo registriranih 3667 nesreća, koje su porasle u odnosu na 1957. godinu za 23%. Od toga je bila 10 smrtnih slučajeva ili za 25% više. Mnogi faktori, ekipe i pojedine osobe u poduzeću, koji su određeni da se brinu za poboljšanje uvjeta rada, naročito onih koji izazivaju nesreće u poslu, često vrlo malo rade, nikome za takav rad ne odgovaraju, a često ima slučajeva da se na to i ne misli. Vrlo značajno je činiti periodične analize i ekonomsku dokumentaciju ovih stanja, uspoređivati s prethodnim periodom i donositi određeni program rada na tom sektoru, koji ne samo što ima velikog utjecaja na povećanje proizvodnosti, nego o njemu često ovisi i životi.

I. Ramljak

VELIKA ŽETVA

Svjedoci smo i sudionici velikih ovogodišnjih uspjeha, naše poljoprivrede. Od izjave, koju je na posljednjem zasjedanju Savezne narodne skupštine, dao drug Mijalko Todorović, prošlo je tek nekoliko dana, ali do svih je već dopro saznanje da ovogodišnji urod pšenice i raži osigurava potpuno i samostalno snabdijevanje tržišta, bez uvoza iz drugih zemalja.

Svjetski smo da je učinjen veliki skok u razvijanju poljoprivredne proizvodnje. Dokazano je, da rekordi iz 1957. nisu bili samo radi rekorda, već da su oni označili početak i osnovu moderne poljoprivredne proizvodnje. A ovogodišnji rezultati logičan su nastavak učinjenih napora u zadnje dvije, tri godine. Njihova osnova leži ne samo u povoljnim prilikama, već u prvom redu u velikim investicijama, koje je zajednica uložila u poljoprivredu, zatim u ogromnom utjecaju socijalističkih poljoprivrednih gospodarstva, suradnji individualnih proizvođača sa zadrugama u proizvodnji žitarica, zatim u uzgoju visoko rodnih sorti talijanske pšenice i t. d. A nužnost razvijanja i podizanja takve poljoprivredne proizvodnje je i Program SKJ posebno istakao, iznoseći, da je dosadašnji ekonomski razvoj, uz postojanje društveno - političkih uslova, stvorio bazu za izgradnju moderne socijalističke poljoprivrede.

U razdoblju od 1930.—1939. prosječno je godišnje zasijavano 2,400.000 hektara pšenicom i raži, s urodom od 2,600.000 tona godišnje. Usporedimo li ove podatke s podacima iz 1957. godine, vidimo da smo pšenicom i raži te godine zasijali 2,200.000 hektara i postigli ukupni urod od 3,400.000 tona. Kad znamo da će nam ovogodišnja žetva pšenice i raži iznositi oko 4,000.000 tona, onda nam je jasno ovaj ogroman napredak naše poljoprivredne proizvodnje. Usporedimo li i prinose po hektaru u istom razdoblju, onda su nam tvrdnje još očiglednije. U razdoblju 1930.1939. prosječan godišnji prinos pšenice iznosio je 11 metričkih centi po hektaru, 1956. 10 mtc, 1957. — 16, a 1959. će prema proračunima iznositi 18,5 mtc po hektaru.

I tako je iz ogromnih napora i sredstava, koje zajednica i radni ljudi ulažu u poljoprivredu, izrasla bogata žetva i nadmašila sva očekivanja i prognoze. Ove godine (1959.) žetva će premašiti urod planiran za 1961.

Listajući novine svakodnevno doznajemo za nove rekorde u proizvodnji pšenice. Smjenjuju se imena pojedinaca, zadruga i poljoprivrednih dobara. A poljoprivredna dobra ponijela su na svojim ledima glavnu teret borbe za visoke prinose i modernu poljoprivredu, postigavši na svojim površinama prosječan prinos od 50 mtc. po hektaru. No, niti rekorderi više nisu osamljeni, rekorderom postaje zapravo čitava naša poljoprivreda.

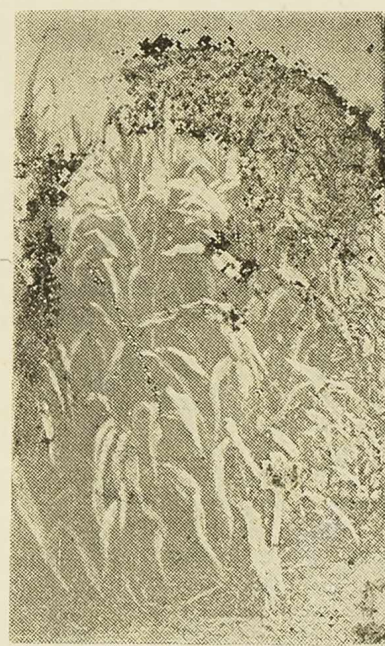
Rezultati ovogodišnje žetve pokazuju, da ćemo postići ukupnu proizvodnju od 4,000.000 tona i raži. Da bi lakše ocijenili kakav je napredak u proizvodnji žitarica postignut, po-

Prema dobivenim podacima Ratarsko-stočarskog poslovnog saveza u Kninu, žetva talijanske sorte pšenice na čitavom području kotara, gdje je bilo zasijano oko 200 hektara, dala je vrlo dobre rezultate iako se individualni proizvođači u većini nisu pridržavali uputa stručnjaka.

U Erveniku je postignut prinos od oko 36 mtc po 1 hektaru. Kad se to usporedi s rezultatima koje je dala domaća pšenica onda je to vrlo lijep uspjeh. S »Talijankom« su zadovoljni proizvođači na području Kninske općine i to poljoprivredno dobro »Glavica«, OPZ Knin i OPZ Orlić-Markovac, kod kojih se prinos također kreće oko 36 mtc po hektaru.

Ljudi su uvidjeli da je korisnije sijati »Talijanku« pa se očekuje da će u jesenskoj sjetvi veći broj proizvođača prihvatiti upravo tu sortu pšenice. Računa se da će za čitavo područje kotara trebati osigurati oko 10 vagona sjemena »Talijanke«, a od toga samo za sela Kosovske doline oko 2 vagona. (M.)

„TALIJANKA“ DALA VELIKE PRINOSE

u ogledalu

Tko strepi od „revizionizma“

Iskustvo nas uči, da izjave nekih rukovodilaca zemalja socijalističkog lagersa o potrebi suradnje s Jugoslavijom na nekim određenim područjima, ne treba uvijek uzeti kao gotove činjenice. Primjer za to pružaju i aktuelne diskusije o suradnji na Balkanu. Dok s jedne strane albanski, bugarski i rumunjski rukovodioci govore o potrebi stvaranja zone mira na Balkanu, pisanje štampe i istupanja pojedinih rukovodilaca tih zemalja, na poznatoj liniji antijugoslavenske kampanje, najblaže rečeno kompromitira takve izjave.

Nije svrha ovih redaka, da se ponavlja već toliko dobro poznata istina o raskoraku između riječi i djela. Ovdje je riječ o jednom listu, koji je u stilu svojih starijih uzora grubo napao našu zemlju upravo u vrijeme, dok slušamo izjave o potrebi stvaranja zone mira na ovom našem području. »Narodna tribuna« (tako se zove taj list) je organ okružnog komiteta Bukarske KP u Čustendilu. List objavljuje referat sekretara tog komiteta, Vladimira Boneva na godišnjoj izbornoj partijskoj konferenciji i doslovno piše: »Mi graničemo s Jugoslavijom, gdje je rukovodstvo SKJ stalo na otvorene revizionističke pozicije. Zbog naše blizine s njima postoji najveća mogućnost, da otrovna propaganda revizionizma proдре među stanovništvo našeg okruga i da truje saznanje nekih nestabilnih elemenata, a među njima i partijskih članova.«

Ostavimo po strani riječnik ovog sekretara, i već toliko puta konstatiran pravi smisao kampanje, koja se vodi pod plaštem »borbe protiv revizionizma«, ali zar je na odmet postaviti jedno pitanje: Cemu se toliko zabrinjava Vladimir Bonev? Zar smo rijetko iz Bugarske i ostalih zemalja socijalističkog lagersa slušali, kako se

poput refrena ponavljaju rečenice: »Svaki član naše partije osudio je jugoslavenski revizionizam«, ili »Svi članovi kao jedan osudili su jugoslavenski revizionizam«. Zaista mogli bismo reći, čemu zabrinutost zbog onoga što je po izjavama mnogih rukovodioca zemalja socijalističkog lagersa već odavno osuđeno. Ili nisu li te osude samo njihovo djelo, a otuda i strepnja i strah od »revizionizma«.

U stare diple . . .

Nekim ljudima iz susjednih zemalja socijalističkog lagersa čini se da nije bilo dosta, da za vrijeme puta predsjednika Tita po zemljama Azije i Afrike napadaju ovu misiju mira, koja je privukla interes i priznanje čitave svjetske javnosti. U lipanjskom broju časopisa »Pitanja mira i socijalizma« Rumunji Borile u jednom članku ponavljaju poznate klevete o tome kako jugoslavenski Predsjednik u svojim govorima na putu po azijskim i afričkim zemljama nigdje nije spomenuo imperijaliste, događaje u Iraku, Siriji i drugim zemljama Srednjeg Istoka.

Bilo bi zaista suvišno dokazivati suprotno, govoriti o tome kako je i koliko predsjednik Tito govorio o borbi tih naroda za potpunu nezavisnost i o svemu onome što stoji na putu tim ciljevima. Ne treba sumnjati, da te činjenice nisu poznate i samom Borili. No čemu onda služe takve izjave Borile i njemu sličnih. Razumije se ciljeva antijugoslavenske kampanje prvenstveno. A interesima borbe tih naroda za ostvarenje potpune nezavisnosti takvo pisanje sigurno ne će pomoći. Da li je takvo pisanje u interesu mira također ne treba posebno raspravljati. No glavno je da list nosi naziv »Pitanje mira i socijalizma«, a članak »Mir — osnov naša politike«. I. K.

Skupština Saveza lovačkih društava kotara

Sređenje lovišta

U Šibeniku je prošlih dana održana godišnja skupština Saveza lovačkih društava kotara, kojoj su prisustvovali delegati iz 15 lovačkih društava, predstavnik Saveza lovačkih društava Hrvatske Stevo Lačan, te inspektor za poljoprivredu i šumarstvo NO kotara ing. Davor Prgin.

Izvršatelj o radu Saveza podnio je tajnik Vinko Periša.

Na skupštini je bilo mnogo govora o unapređenju lovstva, pa je ustanovljeno da neka lovačka društva ne vode brigu o postojećem fondu divljači na svojim lovištima. Lovska društva u Drnišu, Oklaju, a naročito ono u Kninu uvode novu vrst divljači osobito fazane. Međutim, neka društva još i dalje neplanski vrše odstrel. U izvještaju je također navedeno da je u protekloj godini i disciplina bila mnogo bolja u lovačkim organizacijama.

Delegati su mnogo diskutirali o psima skitnicama koji su najveći neprijatelji divljači. Odlučeno je da i članovi lovačkih društava pruže efikasnu pomoć kod provođenja odluke NO kotara, koja predviđa likvidiranje pasa skitnica. Također bi trebalo pokloniti mnogo veću pažnju

uništavanju i ostalih štetočinja u čemu dosad nisu postignuti zadovoljavajući rezultati.

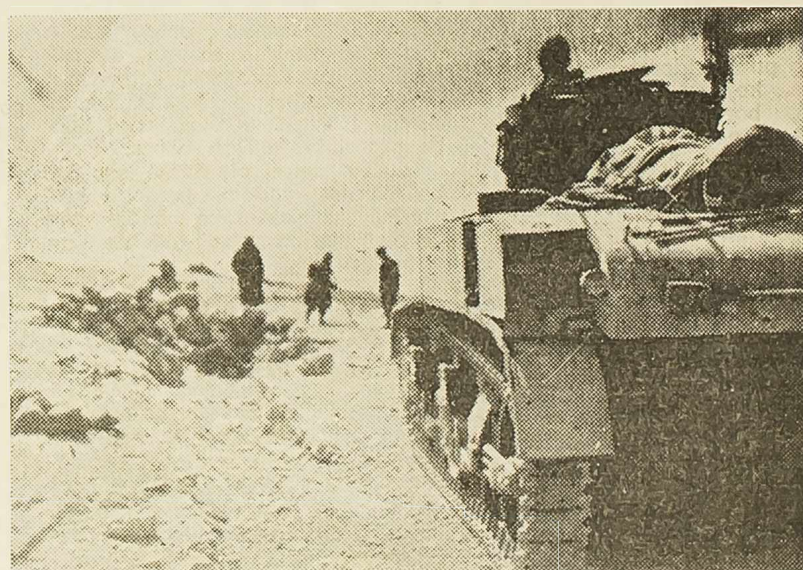
Ustanovljeno je da pojedina lovačka društva nemaju lovopazitelja, pa je preporučeno da se što prije organizira ta služba na lovištima. Istaknuta je potreba pomlađivanja članova u lovačkim organizacijama. Kandidatima bi trebalo omogućiti da putem lovačkih ispita steknu pravo upisa u članstvo.

U posljednje vrijeme poboljšana je suradnja između lovačkih organizacija i organa narodne vlasti. Tu suradnju bi trebalo i dalje razvijati, jer zajedničkim radom u rješavanju problema u lovstvu sigurno će se postići daleko bolji rezultati.

U diskusiji je sudjelovao i predstavnik Saveza lovačkih društava NR Hrvatske Stevo Lačan. On je istakao značaj lovstva za našu privredu, a zatim je govorio o mogućnostima bržeg sređenja lovišta na području šibenskog kotara.

Delegati su na kraju izabrali novi upravni odbor Saveza na čelu s predsjednikom Petrom Marčićem.

Boško Čolović

16. jula - Dan tenkista

Mnogo slavni stranica ispisali su borci i starješine tenkovskih jedinica u našem Oslobođilačkom ratu. Znanje, hrabrost i ratno lukavstvo učinili su ih omiljenim suborcima jedinica čije su jurije podržavali. I u najtežim uvjetima pomajkanja najosnovnijih tehničkih i drugih potreba oni su nalazili načina da tenkove otepe od neprijatelja iskoriste na najbolji način. Sve do polovine 1944. godine neprijatelj je bio jedini snabdjevač naših jedinica ovom vrstom ratnog oružja.

Fotografija prikazuje trenutak iz čuvene Kninske operacije gdje su tenkorske jedinice bile jedan od odlučujućih čimbenika velike pobjede koju je naša vojska tu izvojevala. Inženjerci detektorima ispituju minirano zemljište ispred tenkova koji nastupaju.

Reguliran položaj poljoprivrednih radnika zaposlenih kod privatnih poslodavaca

Sabor NR Hrvatske donio je na odvojenim sjednicama 29. svibnja 1959. godine Zakon o radnim odnosima poljoprivrednih radnika kod privatnih poslodavaca. Ovaj zakon stupio je na snagu 20. lipnja o. g.

Kako se ističe u obrazloženju ovog zakona, već odavno se osjećala potreba da se reguliraju radni odnosi poljoprivrednih radnika zaposlenih kod privatnih poslodavaca. Ovo tim prije što se odredbe saveznog Zakona o radnim odnosima na njih nisu mogle neposredno primjenjivati. Ono, što posebno karakterizira te odnose jesu redoviti prekovremeni rad, neosigurani tjedni i godišnji odmor ni noćni počinak, prikrivanje u plaći, nehigijenski uvjeti smještaja i slično. Donošenjem ovog zakona učinjen je prvi korak u reguliranju njihovog položaja.

U prvom redu zakon određuje pojam poljoprivrednog radnika, pa takvima smatra sve osobe, koje za plaću obavljaju poljoprivredne poslove kod privatnih poslodavaca kao redovni i glavno zanimanje. Opći uvjeti za stupanje u takav radni odnos jesu: navršenih 15 godina života, fizička i duševna sposobnost za rad uop-

će i posjedovanje radne knjižice. Radni odnos između poljoprivrednog radnika i privatnog poslodavca zasniva se pismenim ugovorom o radu, koji treba da u roku od najdalje 30 dana nakon zaključenja bude registriran kod organa uprave narodnog odbora općine, nadležnog za poslove rada i radnih odnosa.

Redovno radno vrijeme poljoprivrednih radnika iznosi osam sati dnevno. Iznimno — u vrijeme sjetve, žetve i berbe, kao i slučajevima kad zbog vremenskih nepogoda ili neke druge više sile prijete neposredna opasnost da poljoprivredni proizvodi budu uništeni ili da stoka nastrada — redovno radno vrijeme se može produžiti, ali ne više od ukupno 12 sati tjedno. Ali, da bi se ipak osigurao mjesečni prosjek od 208 sati, poslodavac je dužan da u slučaju produženja radnog vremena iz naprijed navedenih razloga uredi redovno vrijeme tako, da prosječni broj sati u toku jednog polugodišta ne prijeđe osam sati dnevno. U ostalim slučajevima poslodavac može zahtijevati prekovremeni rad, ali taj rad ne može iznositi više od osam sati tjedno. Za svaki sat tog prekovremenog rada poljo-

privredni radnik ima pravo na redovnu plaću uvećanu za 50 posto.

Poslodavac je dužan osigurati poljoprivrednom radniku noćni počinak u najmanjem trajanju od osam sati, a za radnike mlađe od 18 godina devet sati. Poljoprivredni radnik također ima pravo na tjedni odmor, a najmanje jedamput mjesečno poslodavac mu je dužan osigurati tjedni odmor u trajanju od 32 sata neprekidno. Poljoprivredni radnik ima pravo na plaćeni godišnji odmor i to prema propisima Zakona o radnim odnosima, t. j. od najmanje 12 do najviše 30 radnih dana u jednoj kalendarskoj godini, što je u ovisnosti o dužini radnog staža. Osim toga poljoprivredni radnik ne radi u dane koji su saveznim i republičkim propisima proglašeni državnim praznicima.

Prema ovom zakonu, plaća poljoprivrednog radnika određuje se ugovorom o radu, zavisno od radnog staža i stručne spreme. Za radnika s radnim stažom do 1 godine plaća iznosi mjesečno 6.000 dinara, a za radnike s radnim stažom preko godinu dana plaća iznosi najmanje 7.000 dinara mjesečno. U slučaju da je

radna sposobnost poljoprivrednog radnika u većoj mjeri umanjena — na pr. kad se radi o maloljetnicima, defektnim osobama i starcima — može se ugovoriti i manja plaća. Međutim, da se izbjegnu eventualne zloupotrebe, te ugovore mora prethodno odobriti organ uprave narodnog odbora općine, koji je nadležan za poslove rada i radnih odnosa.

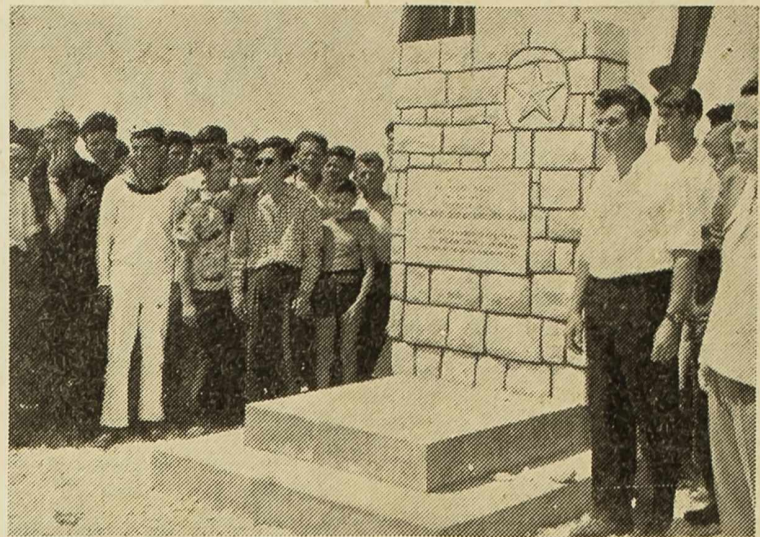
Ako poljoprivredni radnik dobiva smještaj i hranu ili druga davanja u naravi (odjeća, obuća) zakon dozvoljava poslodavcu da od ugovorene plaće odbije vrijednost ovih davanja. Međutim, odbici za smještaj i hranu ne mogu biti veći od 60 posto od ugovorene plaće, ali ni viši od 4.000 dinara.

Radni odnos između privatnog poslodavca i poljoprivrednog radnika prestaje po sporazumu, otkazom, istekom vremena na koje je zasnovan ili samovoljnim napuštanjem posla. Otkazni rok, koji se mora odrediti u ugovoru o radu, ne može biti kraći od 15 dana biti duži od 6 mjeseci. Poslodavac ne smije dati otkaz radniku za vrijeme bolesti, koja predvidivo ne će trajati duže od dva mjeseca.

Privatni poslodavac može za vršenje povremenih poljoprivrednih radova zasnovati s poljoprivrednim radnikom privremeni radni odnos. Ugovorom se određuje naročito onaj posao, koji se ima izvršiti, visina plaće, radno vrijeme, kao i vrijeme izvršenja posla. Za razliku od poljoprivrednih radnika u redovnom radnom odnosu, osobe u privremenom radnom odnosu imaju pravo samo na higijensko — tehničku zaštitu pri radu i pravo na socijalno osiguranje za slučaj nesreće na poslu ili profesionalnog obojenja.

Zakon, osim toga, predviđa relativno visoke kaznene sankcije za poslodavca ako zasnjuje redovni radni odnos s poljoprivrednim radnikom bez pismenog ugovora o radu, ako u određenom roku ne registrira ugovor o radu, ako ne osigura dnevni i tjedni odmor i noćni počinak u određenom trajanju, te ako radno vrijeme rasporedi protivno ovom zakonu, zatim ako ugovori i isplaćuje manju plaću od predviđene u ovom zakonu.

Na kraju zakon je nametnuo obavezu usklađivanja postojećih ugovora o radu s poljoprivrednim radnicima s odredbama ovog zakona i to u roku od dva mjeseca od dana stupnja na snagu ovog zakona. -B-

Sa svečanog otkrivanja spomen-ploče u Plastovu

U povodu 18-godišnjice smrti Božidara Adžije

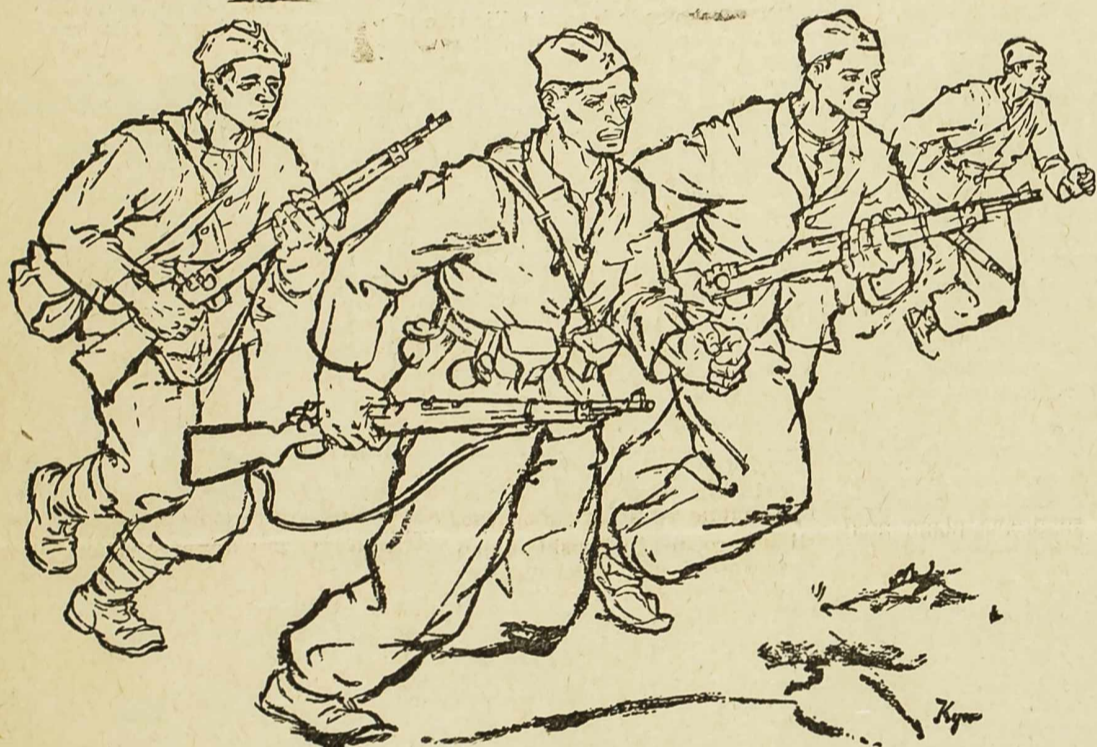
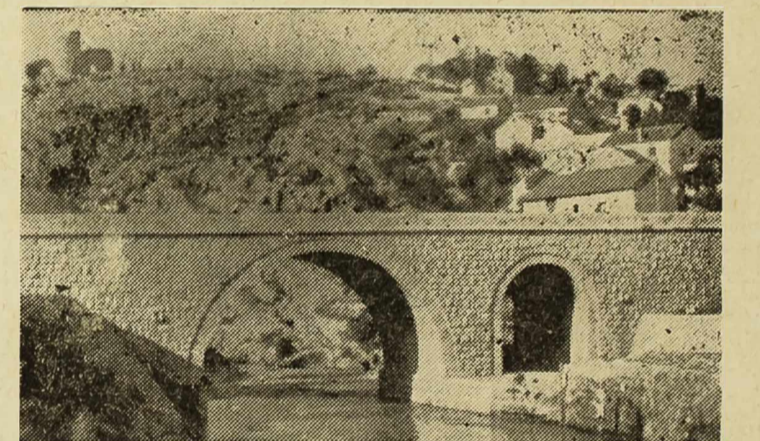
Sjećanje na drniškog heroja

Prošlog četvrtka navršilo se 18 godina, kako je ranog srpanjskog jutra u Maksimiru strijeljana grupa istaknutih jugoslavenskih komunista. Uz Ognjena Pricu, Augusta Cesarca, Otokara Keršovanija, pao je i Božidar Adžija, komunist, koji je svojim znanjem predstavljao veliki autoritet mladim komunistima.

Iako je već od mladih dana otišao iz Drniša, svoje rodno mjesto nije nikad zaboravljao. Svake jeseni, koju je naročito volio, dolazio je na nekoliko dana u Drniš, jer drniška je jesen sunčana i nasmijana. Posljednji je put bio u svojoj rodnoj kući — opet jeseni — 1940. godine.

Obitelj je zbog svoje humanosti uživala u Drnišu veliki ugled i poštovanje. Svake subote dijelili su besplatno ručak za svu sirotinju iz mjesta i bliže okolice.

Uvijek se Božidar Adžija angažirao za drugoga, za pravdu i stvar, za svijetle socijalističke ciljeve. Pao je kao revolucionar, koji nije prestao da se bori do posljednjeg daha. (c)

Partizanski marš stazama prvih šibenskih partizana

U okviru proslave četrdesetogodišnjice Saveza komunista Jugoslavije, a prigodom Dana borca, Savjet planinara kotara Šibenik uz pomoć Kotarskog odbora Saveza boraca Narodnooslobodilačkog rata organizirao je marš stazama prvih šibenskih partizana.

Skupina planinara počela je marš s Piska iznad Šibenika, gdje stoji spomenik na početku borbenog puta trideset i jednog partizana, koji su u Narodnooslobodilačku borbu krenuli 12. kolovoza 1941. godine. U toku prvog dana marša, 3. srpnja, kolona planinara prešla je za deset i po sati put dug oko 50 kilometara od Šibenika do razvoja. Slijedeći tragove prve partizanske grupe, planinari su prešli Trtar između Krotolina i Orlovače, sišli u selo Čvrčljevo, zatim izbili na cestu Šibenik-Drniš, te se preko sela Brnjice spustili u kanjon Čikole. Nakon odmora u sjeni litica pokraj brzaca Lacmanjka, na mjestu gdje su se bili sklonili prvi partizani, kolona planinara uzvela se uz litice knjona na krševitu ravan Miljevača. Odatle je pokraj sela Kaočina u napornom maršu prešla cestu Drniš-Roški slap i zašla u gajeve sela Trbounja i Razvoda. U zaselcima Marini, Đidare i Jukići planinari su za kratkih odmora, kao i na cijelom svom putu, slušali priče iz sjećanja mještana na prvu partizansku grupu. U tom kraju partizani su naišli na obruč okupatorske vojske. U vatrenom krštenju, u kome su pali i prvi šibenski rodoljubi, partizani su se probili prema masivima Promine. Drugog dana, 4. srpnja, na Dan borca, kolona planinara prešla je daljnjih 20 kilometara od Razvoda preko izvora Točka do Cavnovke, vrha Promine. Na tom mjestu završio se planinar-

ski marš stazama prvih partizana. U daljini u sjeni Dinare nazirala se kotlina Strmice, kojom su partizani nastavili svoj put prema Drvaru.

Planinari, učesnici marša, ulogorili su se u Docu na Promini, na mjestu gdje Savjet planinara kotara Šibenik podiže planinarsku kuću. Tu su se sakupili planinari i obveznici predvojničke obuke iz okolnih mjesta, da zajednički proslave veliki praznik. U razgovorima o događajima iz slavne Narodnooslobodilačke borbe protekao je Dan borca.

Idućeg dana planinari su dobrovoljnim radom pomogli kod gradnje planinarske kuće, tog prvog planinarskog objekta na

SVEČANI SASTANAK OSNOVNE ORGANIZACIJE SK U SEPURINI

Organizacija Saveza komunista u Sepurini održala je nedavno svečani sastanak u čast 40-godišnjice KPJ i SKOJ-a i Dana borca. Sastanku su prisustvovali, osim velikog broja mještana i omladine, nekoliko starih komunista iz prvih dana osnivanja organizacije KP u Sepurini.

Na sastanku govorio drug Ante Vlahov, kapetan fregate, koji je bio prvi sekretar organizacije KP u tom mjestu. On je istakao nekoliko najznačajnijih momenata iz naše revolucionarne prošlosti, a ujedno se osvrnuo na prve dane organiziranog djelovanja KP u Sepurini. Još su govorili Ante Tikulin i Mate Antulov, također stari komunisti iz tog mjesta.

Nakon svečanog sastanka položeni su vijenci i cvijeće na spomen ploču palim borcima Sepurine. M. Cukrov

kotaru Šibenik, i time završili svečanost jednog praznika.

B. Erak

UZ 40-GODIŠNJICU KPJ I SKOJ-a

Kada je buržoazija donijela Obznanu i Zakon o zaštiti države, kojima je radnička klasa Jugoslavije, odnosno njezina avangarda — Komunistička partija Jugoslavije — diskvalificirana kao legalna politička snaga, njoj je time automatski bila oduzeta i mogućnost samostalnog istupanja na izborima u svoje ime i u ime svojih klasnih interesa,

Komunistička partija, težeći da što više proširi svoj utjecaj, bila je prisiljena da prolazni nove oblike rada s najširim narodnim slojevima Uz Nezavisnu radničku partiju, koja je okupljala radnišvo, Komunistička partija inicirala je stvaranje Radničko-seljačkog republikanskog bloka, čija aktivnost se odvijala uglavnom u dobu izbora. Po prvi put istupio je Radničko - seljački republikanski blok na parlamentarnim izborima 8. februara 1925. god. Velikosrpska buržoazija, koja je preko vlade Pašić - Pribičević (takozvane P-P vlade) provodila politiku nacionalnog ugnjetavanja, pokušala je predizbornim terorom onemogućiti isticanje izbornih lista Radničko-seljačkog republikanskog bloka i ostalih nacionalnih opozicionih partija i grupa. Nasilje, koje je putem policijskog aparata provodio ministar unutrašnjih djela Svetozar Pribičević, djelomično je urodilo plodom. Najžešći teror sproveden je u Makedoniji, čijem stanovništvu nije bila pri-

Radničko - seljački republikanski blok

znata nacionalnost, nego ga je beogradska vlada silom žandar-skih kundaka željela učiniti »južnim Srbima«. U jeku izborne kampanje u Makedoniji su izvršena obilna hapšenja, u kojima je stradao i veliki broj komunista. Rezultat nasilja bio je taj, da je Radničko - seljački republikanski blok od svih izbornih okruga u Makedoniji uspio istaći svoju listu jedino u kumanovskom okrugu. U Bosni i Hercegovini radnički blok bio je potpuno onemogućen. U ostalim dijelovima Jugoslavije, mada se i tamo policija svim žarom oborila na agitatore Bloka bio je potpuno onemogućen. U ostalim dijelovima Jugoslavije, mada se i tamo policija svim žarom oborila na agitatore Bloka bio je potpuno onemogućen. U ostalim dijelovima Jugoslavije, mada se i tamo policija svim žarom oborila na agitatore Bloka bio je potpuno onemogućen.

Režim nasilja pašće tek onda kad mu radničke i seljačke mase pod vođstvom KPJ budu stale nogom na vrat, kad ga budu oborile u radničko - seljačkom ustanku u izbornim okruzima Maribor-Celje, Ljubljana - Novo Mesto, u Južnoj i Sjevernoj Dalmaciji, u županijama zagrebačkoj, bjelovarsko-križevačkoj, požeškoj, modruško-rijekoju, u niškom, pirotskom, timočkom, kragujevačkom, valjevskom, krusevačkom, požarevačkom, novosadskom, velikebečkerečkom izbornom okrugu. Komunistička partija Jugoslavije nije smatrala da će pomoći radničko - seljačkog republikanskog bloka srušiti postojeće kapitalističko društveno uređenje. U pogledu ishoda izbora njezin cilj

je bio ograničen isključivo na obaranje vlade Pašić-Pribičević, koja se svojim nasiljem omrznuća čitavoj opoziciji. Obaranje Pašić-Pribičevićeve vlade omogućilo bi stvaranje liberalnijih političkih uslova, u kojima bi i Komunističkoj partiji bilo olakšano djelovanje. To je istaknuto i u izbornom proglasu, koji je CK KPJ uputio svojim članovima. Da ne bi otupila revolucionarnost i prevladalo mišljenje, da je u postojećem društveno - političkom uvjetima moguće preko Radničko-seljačkog republikanskog bloka potpuno svrgavanje buržoaske vladavine, ilegalni »Komunist« pisao je uoči izbora: »Režim nasilja pašće tek onda kad mu radničke i seljačke mase pod vođstvom KPJ budu stale nogom na vrat, kad ga budu oborile u radničko - seljačkom ustanku na nacionalno i ekonomsko oslobođenje i radničko - seljačku vlast.«

Iako je Radničko-seljački republikanski blok bio stvoren u svrhu izbora, već prilikom njegovog prvog nastupa istaknuto je, da bi on trebao prerasti od izborne koalicije u trajan savez radničkih i seljačkih slojeva, savez, koji će pripremiti i provesti socijalističku revoluciju.

Blok je u izbornu borbu stupio s parolom borbe protiv ugnjetacke nacionalne velikosrpske politike, protiv monarhije, a za

republiku, protiv militarizma, i protiv ekonomskog i finansijskog isisavanja koje je srpska buržoazija vršila nad radništvom i seljaštvom ugnjetenih nacija.

Spomenuti izbornim proglasom CK KPJ naložio je svim članovima Partije da glasaju za Radničko - seljački republikanski blok svagdje, gdje je ovaj postavio svoje izborne liste. Ondje, gdje Blok uslijed terora nije mogao istupiti, članovi KPJ bili su dužni glasati za Hrvatsku republikansku seljačku stranku, a u Ljubljani i Beogradu za liste Nezavisne radničke partije.

Predizborni i izborni teror onemogućio je da Blok postigne značajnije rezultate na parlamentarnim izborima 1925. god. No i pored svih nastojanja vlasti, da spriječi uspjeh Bloka, on je ponedjelje doživio punu afirmaciju. Lijep uspjeh zabilježio je naročito u Dalmaciji, gdje je u splitskoj općini njegova lista po broju dobivenih glasova bila druga.

Radničko - seljački republikanski blok pridonio je stvaranju borbenog saveza radnika i seljaka. Preko njega širio se utjecaj Partije. Poslije 1925. god. pod nazivom Republikanski savez radnika i seljaka Blok je ponedjelje igrao važnu ulogu u izborima za lokalne organe vlasti.

S. Lj.

O KONTRACEPCIJI ŠKOLSKA GODINA USPJEŠNO ZAVRŠENA

Povodom otvaranja savjetovaništa za kontracepciju pri Dispanzeru za žene u našem gradu, potrebno je s nekoliko riječi osvijetliti potrebu toga osnivanja, kao i upoznati javnost s postojanjem takve institucije u Sibeniku. Što je uopće kontracepcija? Kontracepcija znači sprečavanje začeta odnosno u širem smislu reguliranje poroda. Ne radi se ovdje o nekom novom pokretu, jer u svijetu već nekoliko desetljeća postoje organizacije, ustanove i centri za propagandu koji rade na tom problemu. Osim toga taj problem nije nov, niti je nepoznat, a u isto vrijeme itekako aktuelan za svakoga od nas. Mora se uzeti u obzir da je čovječji rod vršio kontrolu rađanja od patmitivijeka, i da je moderna kontracepcija samo zamjena starog načina, koji je samo šteto zdravlju naroda i ugrožavao živote pojedinaca. Danas bi naša žena trebala biti mnogo više zainteresirana tim problemom, dapače bi trebala nastojati dobiti potrebna obavještenja i upute. To joj je i omogućeno za razliku od njezinih prethodnica, koje su »tajne kontrole rađanja«, saznavale iz prepričavanja, sumnjive literature i drugih tajnih izvora. Danas se sva obavještenja nalaze u javnoj štampi, čuju preko radija, popularnih predavanja i to od ljudi koji su pozvani i dužni da se brinu o njezinom zdravlju i napretku. Prije otprilike 50 godina je kontracepcija bila privilegij samo elite, i to ne samo kod nas, već i svuda po svijetu. Danas se stanje potpuno izmijenilo, pokret je demokratiziran i stavljen na raspolaganje i najširim slojevima naroda.

Primitivno vođenje porođaja i poslijeporođajne skrbi u nekim našim krajevima uzrokom su velikom pomoru novorođenčadi, a loša njega i prehrana dojenčadi su pak prouzrokovali veliki postotak smrtnosti dojenčadi u prvoj godini života. Broj višerotkinja je kod nas još uvijek vrlo velik. Mnoge su žene rodile i devet, deset puta, možda i više, no malo ih je čija su sva rođena djeca ostala živa. Nema sumnje da bi bilo bolje da su manje rađale, da su se mogle bolje brinuti za vrijeme porođaja o sebi, a kasnije o svom djetetu. Također nema sumnje da je s moralnog i zdravstvenog gledišta bolje uopće ne začeti plod, nego ga kasnije istjerati i zatrti nasilnim prekidanjem trudnoće. Nakon pobačaja, ma kako on bio stručno izveden, dolazi procentualno češće do oboljevanja i stvaranja trajnog većeg ili manjeg invaliditeta, a također je i postotak smrtnosti 10 do 15 puta veći nego nakon porođaja, usprkos modernim lijekovima.

Kako iz gornjega proizlazi, kod nas se ne postavlja pitanje kontracepcije odnosno reguliranja

porođaja iz straha od prenaseljenosti ili prijeteće prehranbene krize, već jedino u cilju očuvanja fizičkog i psihičkog zdravlja majke kao glavnog nosioca porođajne vrste.

Što se tiče izbora metode kontracepcije jasno je da se jedinstveni način zaštite ne može primijeniti kod svih žena, jer ljudi žive u različitim prilikama, različite su inteligencije i uopće različito su formirani. Čest je slučaj da je upotrebljeno zaštitno sredstvo od presudnog značaja za sreću i stabilnost bračnih odnosa. S druge strane vječni strah i uznemirenost pred stalnom mogućnošću neželjene trudnoće imaju vrlo loš utjecaj na intimne bračne odnose. Kod mnogih žena taj strah postaje upravo jedna vrsta bolesti (fobija) koja uništava svaku bračnu radost, pa čak i isključuje želju za bilo kakvim oblikom nježnosti žene prema mužu. Intimni život postaje izvor muka za ženu, ona ga se plaši i odbija, ma da iskreno govoreći, potsvjesno ga neizmerno želi! Jasno je da se zdrav bračni odnos ne može održati pod stalnom napetošću. Ljubav, nježnost i međusobno razumijevanje, koji trebaju biti glavne spona braka, brzo opadaju pod stalnim utjecajem uznemirenosti i straha. Dobar izbor kontraceptivne metode rješava jednim potezom sve te probleme i doprinosi sreći i stabilnosti porodice.

To su razlozi zbog kojih je pita-

nje kontracepcije kod nas aktualno. Cilj je kontracepcije u našoj zemlji da se smanji broj ilegalnih pobačaja i njegovih štetnih posljedica. Razmnožavanje ljudi ne bi trebalo više biti nagonsko. Ne regulirati rađanje znači neplementiju dužnost u životu prepuštiti stihiji nagona i slučajnim okolnostima. Rađati treba sa sviješću o moralnim i materijalnim obavezama prema porodu i potomstvu. Nekontrolirano rađanje stvara porodice s mnogo djece i snižava životni standard, što većinu te djece odnosi u smrt zbog slabe ishrane, loše odjevenosti, smanjene tjelesne otpornosti od bolesti i slično. Preostala djeca pokazuju nedovoljan tjelesni i duševni razvoj, što zbog oskudice u materijalnim sredstvima, što kao posljedica učestalog uzastopnog rađanja njihovih majki. Dakle, nekontrolirano rađanje ne donosi priraštaj, već materijalnu bijedu i slab duševni tjelesni razvoj takvih novih priraštaja. Ukratko: bolje je spriječiti začete zaštitnim sredstvima nego regulirati rađanje pobačajima! Kontracepcijom će se očuvati sposobnost žene da zanosi, ali samo onda kada to ona želi, a smanjit će se neželjena neplodnost (sterilitet), koja dolazi kao posljedica izvršenih abortusa.

Iz spomenutih razloga socijalno-političkih radnici velikog broja zemalja poduzimaju značajne korake kako bi osigurali potrebna sredstva i informirali javnost o planiranim porođajima, tj. o

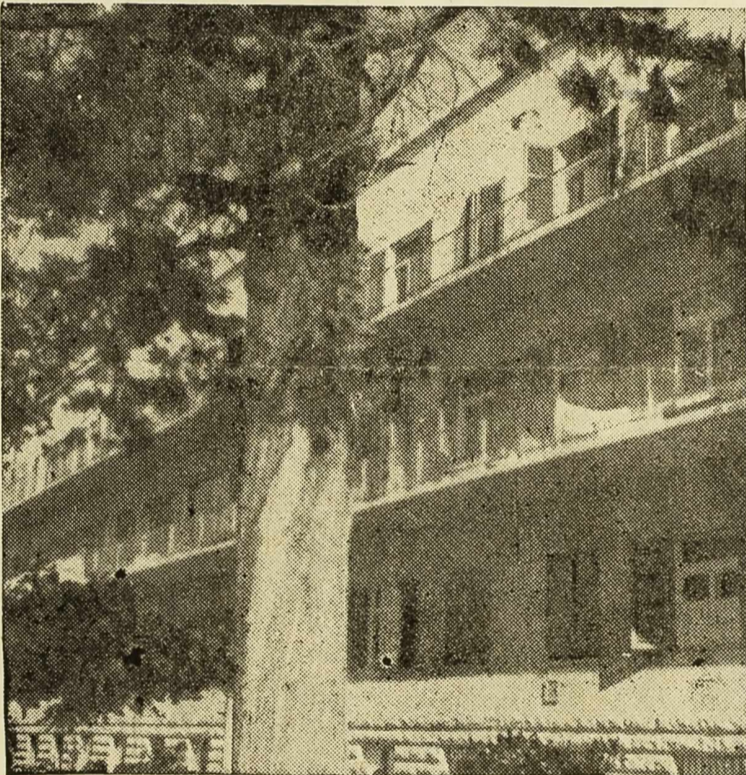
kontracepciji. Pri tome se sva spomenuta nastojanja sukobljavaju s istim problemom: kako naći i usavršiti idealnu kontraceptivnu metodu dovoljno jednostavnu, praktičnu i jeftinu za opću upotrebu.

Danas nam stoji na raspolaganju niz raznih kontraceptivnih metoda koje su dovoljno ispitane. Većina modernih metoda sprečavaju začete na taj način da priječe ulaz muškog sjemena u genitalni aparat žene mehaničkim putem (kondom, dijafragme i pesari), kemijskim sredstvima (razne kreme i masti, te tablete) i konačno kombinirano kemijsko - mehanički (dijafragme i mast koja ubija duševni razvoj, što zbog oskudice sredstava ustanovljeno je dugogodišnjim ispitivanjem i praksom da su dijafragme uz razne kreme koje svojim kemijskim sastavom uništavaju sjeme, bezopasna i najpouzdanija kontraceptivna sredstva, te se preporučuju u velikom broju centara za kontracepciju čitavog svijeta. I u našoj je zemlji prihvaćena ova metoda kontracepcije, te se već preko tri godine s uspjehom provodi u našim glavnim gradovima. Naše su tvornice usvojile proizvodnju ne samo spermicidne (koja ubija sjeme) kreme pod imenom GENOSAN, već i izradu gumenih dijafragma svih veličina, tako da danas nabavka tih sredstava kod nas ne predstavlja problem.

Savjetovaništa za kontracepciju u Sibeniku radi dva puta sedmično, utorkom i petkom, od 15 do 17 sati u prostorijama Dispanzera za žene. Svaka žena, koja želi, može se javiti, gdje će biti savjetovana i poučena, te će uz cijenu od 700 Din dobiti odgovarajuću veličinu dijafragme i spermicidnu kremu GENOSAN. U savjetovaništu radi liječnik - specijalista ginekolog, koji je bio na posebnoj izabrazbi u jednom velikom centru za kontracepciju, jer je nužno uz savjete i određivanje vrsti metode, utvrditi svaku promjenu odnosno bolest genitalnog aparata, te je svakako prije izliječiti, kako ne bi upotrebom kontracepcije doveli do pogoršanja eventualno postojeće oboljenja. Otvaranjem savjetovaništa za kontracepciju iskrsli su i mnogi problemi, koje dosad nitko nije ni pokušavao da riješi. Žene će dolaziti u savjetovanište, jer osjećaju da će u mirnoj atmosferi savjetovaništa naći razumijevanje i pomoć u pitanjima njihovog intimnog života, koja im dosad nitko nije objašnjavao.

Dobra kontraceptivna metoda će nam uvijek biti izvrsno oružje u borbi protiv kriminalnih abortusa, te se nadamo da ćemo i s te strane potpomoći naše žene osnivanjem takvog savjetovaništa u našem gradu.

Dr. Srećko Postružnik

Motiv iz bolnice

Rad 40 osnovnih škola, koliko ih ima u Drniškoj općini, završio je sa zadovoljavajućim rezultatom. Od 5179 učenika, vedra čela i nasmijana lica svršetak je nastave dočekalo 4410, a to znači preko 85%. Na popravne ispite upućeno je 509, a već sada ponavljaju razred 224 učenika. Srednja ocjena uspjeha je dobar (3). Matematika je održala svoju lošu tradiciju, da predvodi u broju negativnih ocjena, a njih je 472 iz tog predmeta.

Cifra od 1490 pretežno dotrajalih školskih klupa smještenih u 76 učionica, u kojima je održavalo nastavu 228 odjeljenja uvjerljivo govori, da je pomaknjanje školskog prostora, uz nedostatak kadrova, problem broj 1 drniške prosvjete. Tu situaciju otežava i najavljeni odlazak iz općine preko 20 učitelja, dok je odziv na redovni i naknadni natječaj neznan; odazvao se tek 1 profesor, 2 nastavnika i 4 učiteljice. Novi način ocjenjivanja u prosvjeti ocijenjen je kod prosvjetnih radnika ocjenom »nezadovoljava«. Od njih 127 dobili su ocjenu »naročito se ističe« 1, »ističe se« 36, »zadovoljava« 80, a deset je neocijenjeno. (c)

Politička škola završila rad

Prva klasa od trideset polaznika Političke škole Općinskog komiteta SKH u Drnišu s uspjehom je odgovarala na završnim ispitima, koji su održani prošlog četvrtka.

Završnim ispitima pored članova sekretarijata Općinskog komiteta SKH prisustvovao je i predsjednik Ideološke komisije Kotarskog komiteta drug Mirko Knežević. (c)

Profesor Mole u Šibeniku

Prof. dr. MOLE u Šibeniku prošle subote posjetio je naš grad poznati povjesničar umjetnosti, Profesor Sveučilišta u Krakovu dr. Vojeslav Mole, u pratnji direktora Konzervatorskog zavoda za Dalmaciju, akademika dra. Cvita Fiskovića.

Prof. Mole, koji je svoju plodnu djelatnost učenjaka i stručnjaka za problem zaštite spomenika kulture započeo još prije Prvog svjetskog rata, i baš u Dalmaciji, stari je znanac Šibenika. 1911. g. proveo je u njemu izvjesno vrijeme istražujući u mjesnim arhivima podatke o našim srednjovjekovnim umjetnicima. Plod toga svog rada — lijepe zbirke isprava — objelodanio je nakon toga u Beču.

Uglednog gosta dočekali su rukovodioci šibenskog Muzeja i lokalne konzervatorske službe. Prof. Mole se naročito interesirao za radove na restauraciji i popravci spomenika (katedrala, Vijećnica i mnogi manji) te za urbanistička i arhitektonska rješenja u starom djelu grada (novi trgovi, muzejski lapidarij i dr.). On njima se izrazio vrlo pohvalno, odavši posebno priznanje narodnoj vlasti, koja je, pored brige, uložila u nje i znatna materijalna sredstva, te projektantima i izvođačima, koji su radove izvršili skladno i s mnogo ljubavi prema bogatoj umjetničkoj baštini.

USPJEH U ŠKOLAMA

Sekretarijat za prosvjetu i kulturu NO-a šibenske općine primio je ovih dana izvještaje svih škola sa svog područja. Uspjeh u svim šibenskim srednjim i osnovnim školama na kraju školske godine 1958-59. bolji je od prošlogodišnjeg.

Na šibenskoj gimnaziji u protekloj godini bilo je upisano 376 učenika. Bez negativnih ocjena

prošlo je 65,15 posto učenika, a srednja ocjena iznosi 3,12. Na učiteljskoj školi zabilježen je nešto bolji uspjeh. Od ukupno upisanih 239 učenika, pozitivno je ocijenjeno 77,20 posto, dok 2,80 iznosila je srednja ocjena. 364 učenika pohađalo je srednju ekonomsku školu. Bez negativnih ocjena razrede je prošlo 80,22 posto, dok je srednja ocjena škole

3,04. Na industrijskoj školi za obojene metale, u kojoj je ove godine po prvi put otvoren prvi razred, bilo je upisano 63 učenika. Pozitivno je ocijenjeno 74,50 posto učenika, a srednja ocjena iznosi 3,4. Na školi za učenike u privredi, unatoč objektivnim teškoćama s kojima se bori ova škola, zabilježeni su dosta dobri rezultati. Školu je pohađalo 280 u-

čenika. Bez negativnih ocjena razrede je završilo 91,43 posto, a srednja je ocjena 3,04. Na Muzičkoj školi od 133 upisanih učenika na kraju godine završnim ispitima je pristupilo 121 učenika. Pozitivno je ocijenjeno 110 učenika. Školu za opće obrazovanje radnika pohađalo je u prošloj godini 109 lica. Razrede je završilo 78,90 posto, a srednja ocjena je 3,23.

I na osnovnim školama, za razliku od prošlih godina, zapažen je napredak. Uspjeh nije svugdje jednak. Da je na nekoj školi zabilježen nešto slabiji uspjeh, razlog moramo tražiti u tome, koliko broj nižih odjeljenja ima pojedina škola. Dok na primjer II. osnovna škola ima svega četiri takva odjeljenja, ostale tri osnovne škole imaju po osim i više nižih razreda. Od 854 upisanih učenika na I. osnovnoj školi pozitivno je ocijenjeno 90,45 posto učenika, a srednja ocjena je 3,51. Od 614 upisanih učenika na II. osnovnoj školi bez negativnih ocjena prošlo je 78,75 posto, dok srednja ocjena iznosi 2,09. Na III. osnovnoj školi bilo je upisano 607 učenika, pozitivno je ocijenjeno 93,22, a srednja ocjena je 3,52. Na IV. osnovnoj školi od 765 učenika bez negativnih ocjena prošlo je razrede 90,84 posto, a srednja ocjena je 3,49.

Na osnovnim školama u selima šibenske općine također su zapaženi veoma dobri rezultati. I ovdje je postignut bolji uspjeh od prošlogodišnjeg.

film od srijede do srijede

Mata Hari

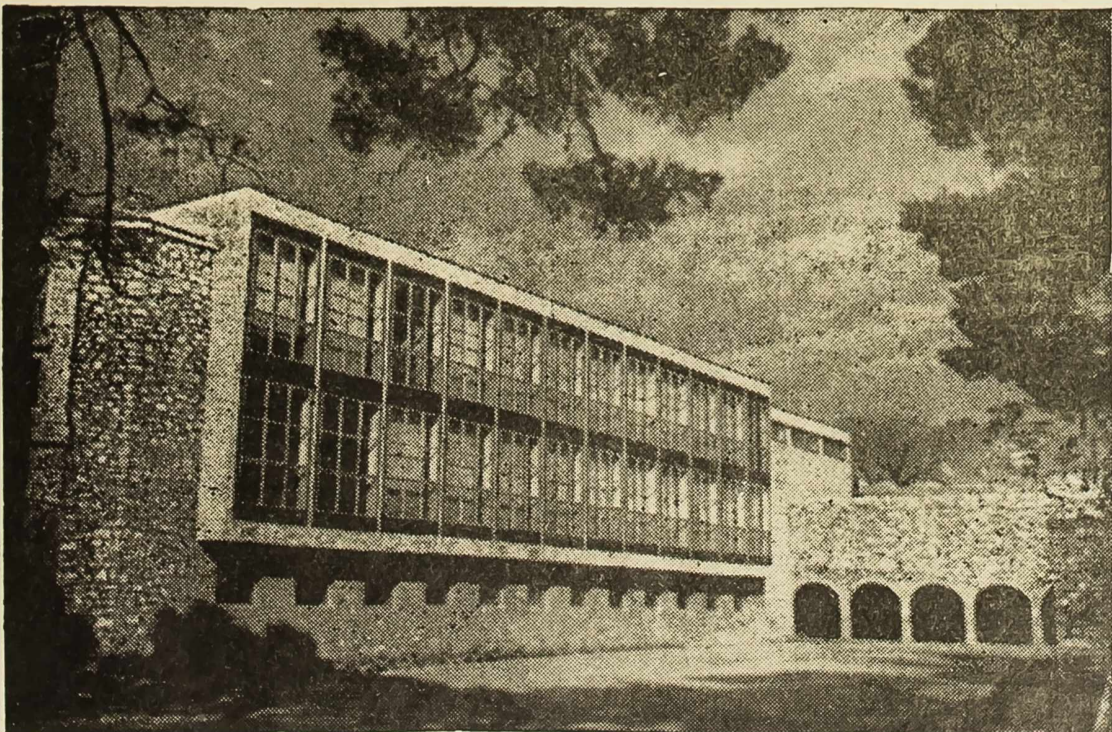
Još jedan susret s najčuvenijom zvijezdom s filmskog platna i još jedna prilika da se oni kojima je Grete Garbo bila poznata samo po mitu koji je stvoren oko njezinog imena zapitaju: zar je to zbilja vrijedno tolike slave? Predpostavljamo da je do ponovnog stavljanja na repertoar filma »Mata Hari«, snimljenog prije preko dva decenija, došlo samo zbog Grete Garbo. Ali zar oživljavanje uspomene na jednu glumicu, čije je ime postalo pojam u filmskom svijetu, ima smisla ako se time nanosi šteta tom imenu. A film kao što je »Mata Hari«, koji je melodramatizirana priča o zadnjim časovima vrlo poznate, ali i ne manje pokvarene špijunke iz I. svjetskog rata nije sigurno označio stepenicu u usponu Grete Garbo. Ovakve stvari kao što je ovaj film u literaturi se obično nazivaju šundom. A samo sudjelovanje Grete Garbo u njemu nikako ne opravdava njegovu reediciiju. Zapravo zbog očuvanja čistoće uspomene na nju, bilo bi bolje da je ostao ležati u arhivi.

Tamango

FRANCUSKI FILM. REŽIJA: JOHN BERRY

Pripovjetka Prosper Merimeea teško je mogla naći snažniji izraz, nego što je to postignuto u ovoj njezinoj filmskoj adaptaciji. Nečovječnost koja je karakterizirala trgovinu bijelim robljem, surovost postupka prema nesretnim okovanim crncima, koji se prevoze brodom kao bilo koja trgovačka roba, prikazana je u ovom filmu u svojoj strahoti. Usprkos mjestimičnim naturalističkim primjesa, tragična epizoda iz jedne sramotne prakse, koja srećom uglavnom pripada prošlosti, toliko je uvjerljiva, da djeluje kao potresni dokument, od kojega se čovjeku ledi krv u žilima i izaziva u njemu ogorčenje i protest. U tome se i sastoji glavna vrijednost ovog snažnog filma, koji njegovi stvaraci nisu odveli u kič, kao što se to često događa sa sličnim filmovima. Moramo spomenuti naš prvi susret s Doroty Dandridge, koji nas je uvjerio o sposobnostima ove zaista odlične glumice.

— b —

NACIONALIZACIJA Više od 200 ležaja u kućnoj radinosti

Nedavno je skupština NO kotara donijela odluku o užem građevinskom području u smislu Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta.

Prema toj odluci u užem području grada Šibenika obuhvaćene su sve one površine koje se nalaze unutar linije koja se proteže od kupališta Jadrije pa oko 200 metara uz kanal do pristaništa Martinska. U predjelu Crnica ta granična linija nastavlja se nešto zapadno od nove tvorničke pumpne zgrade, obilazeći obradivo zemljište vinograda zvanih Kalenderovi Doci, koje ne dolazi unutar užeg rajona. Zatim obuhvata čitav Smričnjak i izbija na zgradu u Njivicama. U predjelu Njivica ne zahvata ništa od obradivog zemljišta. Od naselja Njivice granica se postepeno penje u pravcu ceste za Drniš na koju izbija ispod sadašnje Veterinarske stanice. Odatle linija ide poljskim putem za Vuletinovac do ispod Trlajine gnijile i

užeg rajona. Granična linija je dalje postavljena putem za kuće Periše-Korme, te pojasom od oko 200 metara uz kanal do uvale Jankovo, tako da i Skar i Jankovo ostaju unutar užeg građevinskog rajona.

U užem građevinskom području uklopljen je i izdvojeni pojas u Ražinama, koji je sa sjevera ograničen cestom za Split a s istoka poljskim putem za novu željezničku stanicu. Linija zatim prolazi pokraj »Jugopetrola« do kuća Marića, koje su unutar užeg građevinskog rajona. S juga linija se proteže do kuća Šutine te prolazi uz granicu tvornice i Mandalinskog puta. Sa zapada linija ide uz granicu onih parcela na kojima su montažne kuće, te je zahvaćeno unutar pojasa ono zemljište koje je predviđeno za ložionicu.

Uže građevinsko područje Zlarina obuhvata predio oko 200 metara od obale na prostoru rt Marin sve do prvih kuća Zlarina. Zatim predio 30—50 m iza kuća,

kuća Babac koje su obuhvaćene u užem građevinskom području. Linija zatim izbija ravno na put za Obrove iza zadržujućih staja zahvatajući pritom zemljište, koje se nalazi iza staja Alfireva i Crljenka, da bi zatim poljskim opuštanama izbila na turističku cestu na raskršnici za Mostine. U užem području također je obuhvaćen i pojas oko 200 m sjeverno uz turističku cestu gotovo do nove kuće Udovičića, a onda skreće u pravcu uvale Vrulje na poljski put iznad odmarališta »Dalek vod« (Hangar). Linija se tim putem nastavlja u smjeru istoka da bi konačno izbila na more negdje između uvale Bambulovac i Levetovo.

U užem građevinskom području Skradina obuhvaćeno je čitavo mjesto bez obradivog zemljišta u uvali Rokovača, te obradivog zemljišta južno od igrališta između Rivine jaruge i ceste. Predio iznad tvornice kreča uključen je u užem područje.

U Drnišu je užem građevinski rajon ograničen s juga Čikolom a s istoka obuhvaćeni je teren do pumpne stanice i potoka Trzibalića, dok se na sjeveru pruža do rezervoara na Kalunu, obuhvatajući još i pojas uz cestu u širini od oko 150 m, pa se granična linija proteže do industrijskog kolosjeka za Velušić. Na zapadu granica rajona zahvata zemljište do mliškog puta za mlin Pranića na Čikoli. U užem građevinski rajon uključeno je i odvojeno područje oko željezničke stanice od Cicina potoka na zapadu do željezničke stražarnice na istoku, a između ceste Drniš — Knin i željezničke pruge.

Građevinski rajon u Siveriću ograničen je sa sjevera linijom, koja kod mjesnog groblja izbija na cestu Drniš — Knin. S istočne strane granica je cesta Drniš — Knin, a s južne Barića potok i cesta Drniš — Siverić, dok je sa zapadne strane u užem građevinski rajon obuhvaćeno čitavo današnje izgrađeno područje Siverića.

U užem građevinskom području Knina uključeni su predjeli ograničeni sa sjevera bivšom prugom Šipad ispod Kalatove glavice do škole u Kninskom polju. Granica se zatim proteže putem koji ide od škole do zaseoka Drpa, te prolazi preko potoka Orašnica kod starog cestovnog mosta, pa dalje cestom za Sinj do raskršnice za Krvavice i Mediče. Na taj način obuhvaćena je čitava Kalatova Glavica, kuće Grgić-Velić, dio kuća Drpe, Centar za umjetno osjemenjivanje i čitav predio bivše Preparandije. S istočne strane rajon je ograničen poljskim putem, koji ide do željezničkog mosta na Krki, tako da je u užem građevinski rajon obuhvaćeno čitavo naselje Mediča i Mlinarevića. S južne strane područje je ograničeno linijom iza južnog vojnog logora, te linijom iznad kuća uz cestu Knin — Drniš na

udaljenosti od 60—80 m od ceste, dok ne izbije na Krku, pa nizvodno do sastavaka. Na taj način u rajon je obuhvaćen čitav logor, te kuće uz cestu i dio sastavaka između Krke i Radljivca. Sa zapadne strane granica je nova željeznička pruga za Zadar i Unska pruge, kao i dio zemljišta između njih do potoka Butišnice iza kuća u Kninskom polju.

U Kistanjama je u užem građevinskom području obuhvaćeno samo mjesto i to od lokve Lalića, s južne strane do kuće Drage Mažibrade sa sjeverne strane, te uz cestu za Parčić do kuće Jose Perića, mjestimično 30—50 m u dubinu iza kuća uz jednu i drugu cestu.

Rijeka Krka povjerena na čuvanje Sportskom ribolovnom društvu u Kninu

Na osnovu Zakona o slatkovodnom ribarstvu, Savjet za privredu NO općine Knin povjerio je Sportskom ribolovnom društvu u Kninu na čuvanje i korištenje rijeke Krke od izvora do Roškog slapa. Pošto na području kotara postoji samo jedno sportsko ribolovno društvo i to u Kninu, to je NO kotara povjerio i dao na upravljanje Kninskoj općini i onaj dio Krke koji pripada općinama Kistanje i Oklaj.

Sportsko ribolovno društvo u Kninu i dosad je bilo poznato kao veonma aktivno u čuvanja i unapređenju ribljeg fonda zbog

Komisija za pregled stanova druge kategorije. Nekim osobama dana je prva kategorija s nekim iznimkama, koje se mogu tolerirati do 1960. godine.

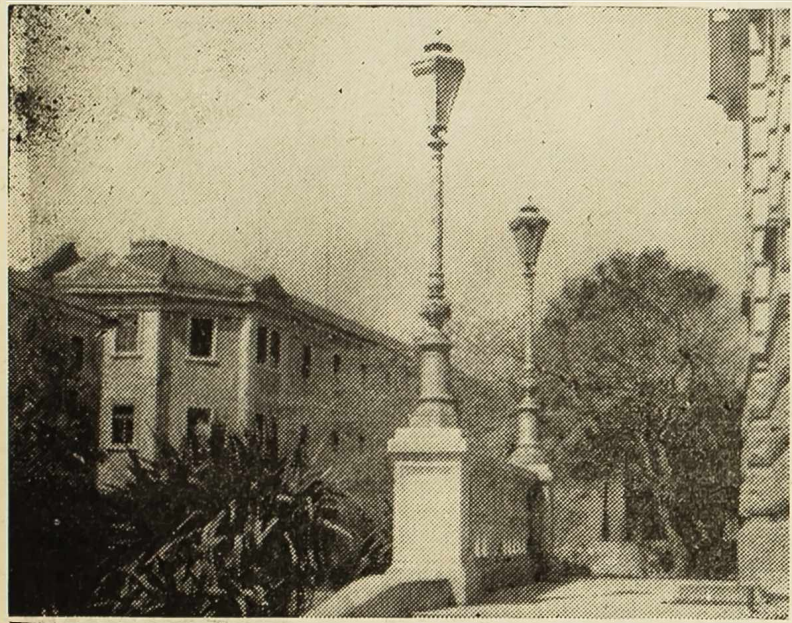
Na području općine Šibenik u pogledu kućne radinosti i uređenja mjesta, u posljednje vrijeme najbolje rezultate postigla je Prvić Luka. To mjesto dosad uopće nije imalo soba u kućnoj radinosti. Ove godine mještani su prijavili veći broj kreveta. Osim toga u Prvić Luci uređena je gostionica, koja je jedna od najboljih na kotaru. U Prvić Luci i Šepurini mještani su prijavili 75 ležaja. S tim brojem ležaja možemo biti u potpunosti zadovoljni s obzirom na prethodne godine. Ležaji u ta dva mjesta su većinom druge i treće kategorije. Uređujući sobe, mještani su vodili računa o svim higijenskim uslovima. Od svih prijavljenih soba komisija nije izdala rješenje samo za dva ležaja, jer nisu odgovarala svim propisima.

I Zlarinjani su ove godine prijavili veliki broj ležaja za smještaj turista, čak 70. Komisija, isto kao i u Prvić Luci, nije izdala rješenje za dva ležaja.

S obzirom na značaj primorskog pojasa Šibenskog kotara za turizam i broj gostiju, koji dođu na ovo područje broj prijavljenih soba je malen da bi udovoljio svim potrebama. Komisija je dosad pregledala sobe u Šibeniku, Prvić Luci i Šepurini i Brodarici. Međutim, komisiji svako dana stigne po koja molba. S toga možemo očekivati, da će broj soba u kućnoj radinosti do početka idućeg mjeseca biti mnogo veći.

PREDAVANJE O HIGIJENI ŽENE

Nedavno je na poziv društva »Napredna žena«, dr. Antonieta Cvjetković-Monti održala u kninskoj vijećnici interesantno predavanje o higijeni žene. Predavanju je prisustvovala velik broj slušateljki, a među njima i učesnice domaćinske škole u Kninu. (M)

izbija ispod Gvozdenova na cestu za Drniš i to na način da obuhvata čitavo područje Vuletinovac, koje je rezervirano za novo groblje. Dalje se linija penje uz Jamnjak do sadašnjeg bunkera i obilazeći vojne objekte izbija na poljski put kroz Luguše. Na taj način u užem području grada obuhvaćena je čitava južna padina Jamnjaka i borova šuma na Subićevcu. Prešavši put za Dubravu dalje je obuhvaćen čitav predio Rokić, te na cestu za Pisak izbija kod donjeg bunkera. Dalje je područje ograničeno putem za Pisak pa do raskršća s putem za »Perutinovu kavu«, odakle je zahvaćen dio Vršina, da bi se zatim iza sv. Mare izbilo na cestu za Split. Od Bioca u užem područje uklopljeno je zemljište do današnjeg rasadnika, dok je u uvali Furnaža u Mandalini čitavo obradivo zemljište isključeno iz

a onda linija izlazi na ruševine — zidine u predjelu Reškovo. Granica se nastavlja iznad kuća na južnoj padini, onda prolazi ulicom iznad Kotora i prelazi dolinu na mjestu Ljubin Dolac. Dalje ide na predjel Ruža uz Kureseve kuće do puta za Glavicu, pa dalje iznad Gregorovih kuća do predjela Drage iznad starih Vukovih kuća. Granica se nastavlja putem uz Brdo do zaseoka Oštrica koji obuhvata u cijelosti, da bi na mjestu Malpaga južno od Miškova ta granica završila na more.

Uže građevinsko područje u Vodica obuhvaćeno je linijom koja polazi iz uvale Bristak, pa se nastavlja poljskim putem u smjeru sjevera i izbija ispod novog groblja. Odatle se vraća putem u pravcu Vodica gotovo do prvih kuća, da bi zatim granica krenula u pravcu sjevera do iza

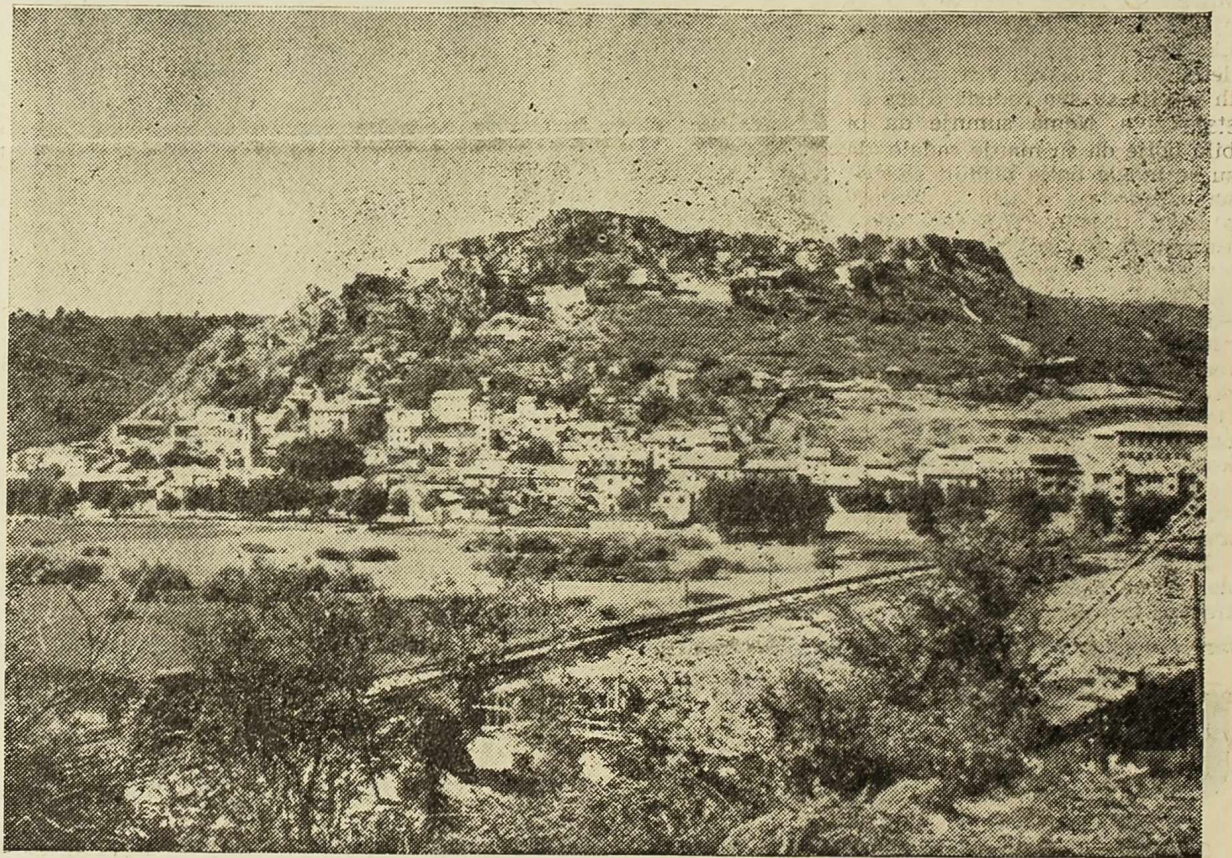
ćinske škole u Kninu.

Od osnutka pa do danas školu je završilo 170 učenika. Osim toga škola je organizirala 15 šestmesečnih tečajeva koje je završila 291 djevojka.

Na završnoj svečanosti i otvaranju izložbe, koja je bila smještena u šest prostorija, pored građana Knina i roditelja polaznica, prisustvovala su i drugarice Margita Kiš i Jelena Čeko iz Kotarskog centra za unapređenje domaćinstva u Šibeniku. Svi su bili zadovoljni postignutim rezultatom ove škole. Na geografskoj karti naše republike, koje su izradile same učenice, oko Knina je bilo pobedono mnogo zastavica, svaka zastavica označavala je borbu za novo u formama i sadržaju. Oko 500 novih naprednih domaćica dobila je Kninska krajina i susjedne općine koje će u svojim selima vršiti preobrazaj — unapređujući svoje domove i gospodarstva.

Ovu školu prati dobar glas. O njoj govori svako selo i ako ne daje zvanje niti omogućava sticanje kvalifikacija, ali zato formira ženu naprednu i prosvjetljenu.

Zaista mala škola, ali veliki rezultati. A. M.

Kninska djeca otputovala na ljetovanje ELEKTRIFIKACIJA Murtera

Grupa od 35 djeca iz Knina i okolice otputovala je ovih dana u Tijesno gdje će provesti na moru 14 dana. Pored djece iz Knina u ovoj skupini ljetuje još 10 djece s područja općine Oklaj i 5 iz okolice Tijesnoga. Ljetovanje je organizirao Kotarski odbor društva »Naša djeca« uz pomoć Kotarskog zavoda za socijalno osiguranje i NO općine Knin, koji je osigurao sredstva za socijalno ugroženu djecu. (M)

Rudarski ispiti

Koncem prošlog tjedna na pogonu »Krst Radas« Boksitnih rudnika u Drnišu održani su ispiti za stjecanje zvanja kvalificiranog rudnika u rudarstvu. Ispitu je pristupilo 19 rudara, koji su po revirima Promine i s uspjehom ga položili. (e)

Radovi na elektrifikaciji otoka Murtera, koji se već vrše nekoliko godina, nalaze se u završnoj fazi. Izgrađen je dalekovod između Crljenika i Pirovca s trafostanicama, dok su u toku radovi na postavljanju dalekovoda Pirovac-Murter. Lokalne trafostanice na samom otoku uglavnom su dogotovljene, a na dužini od 3 km postavljeni su stupovi, dok su na ostaloj trasi iskopane jame. U koliko na vrijeme budu osigurana sredstva, predviđa se da će čitav otok biti elektrificiran do kraja ove godine.

Uklanjanje zgrade na obali

Nakon dovršenja nove stambene zgrade kod Pošte, u koju će useliti stanari zgrade, koja se nalazi na dijelu putničke obale, Narodni odbor općine je odlučio porušiti tu zgradu, koja ne samo što svojim izgledom nagruđuje taj dio obale, već i zbog toga što svojim položajem onemogućuje

vidik vozačima motornih vozila, koji tuda prolaze u oba pravca. Računa se da će uklanjanje zgrade s tog mjesta uslijediti početkom mjeseca rujna. Istovremeno proširit će se postojeća novoizgrađena cesta. Sav će se prostor, koji zauzima ta zgrada, ozelezniti.

MALA ŠKOLA - Veliki rezultati

Niža domaćinska škola u Kninu već pet godina daje stručno obrazovanje ženama sa sela.

Sjećamo se i početka rada ove škole kada je dobiven predviđeni nastavni plan i program. Da ga je bilo prepustiti praktičaru zanatliji i rutineru, škola bi bila beskrvna i brzo bi se ugušila u okvirnim kalupima i šablonama formalističkog nižeg i jednogodišnjeg domaćinskog prosvjetljanja. Rukovodilac škole ing. Vjekoslav Strkalj to nije dopustio, nego je plan i program prilagodio specifičnim prilikama škole, potrebama kraja i interesima zajednice. Uveo je toliko novoga u oblicima i sadržaju, da se ova škola s punim pravom može smatrati jedinstvenom u Hrvatskoj.

Niža domaćinska škola u Kninu neobična je ustanova, jer svojim učenicima ne daje zvanje niti im omogućava sticanje kvalifikacija, pa ipak kod seoskih djevojaka vladao veliki interes za tu školu. U njoj se djevojke pripremaju za život, osposobljavaju za dobre domaćice i produktivne radnice. Ta škola im daje orijentaciju da se mogu snaći u složenoj problematici ekonomije domaćinstva,

porodičnom planiranju i budžetiranju. One uče kako treba obradivati vrt uz primjenu agrotehnike, kako unapređivati stočni fond. Upućuju ih u prerađivanje viškova mlijeka mesa, konzerviranje i pronalaznje skrivenih rezervi koje se mogu naći kod svakog prosjeka, škola bi bila beskrvna i brzo bi se ugušila u okvirnim kalupima i šablonama formalističkog nižeg i jednogodišnjeg domaćinskog prosvjetljanja. Rukovodilac škole ing. Vjekoslav Strkalj to nije dopustio, nego je plan i program prilagodio specifičnim prilikama škole, potrebama kraja i interesima zajednice. Uveo je toliko novoga u oblicima i sadržaju, da se ova škola s punim pravom može smatrati jedinstvenom u Hrvatskoj.

Niža domaćinska škola u Kninu neobična je ustanova, jer svojim učenicima ne daje zvanje niti im omogućava sticanje kvalifikacija, pa ipak kod seoskih djevojaka vladao veliki interes za tu školu. U njoj se djevojke pripremaju za život, osposobljavaju za dobre domaćice i produktivne radnice. Ta škola im daje orijentaciju da se mogu snaći u složenoj problematici ekonomije domaćinstva,

gradska kronika

Plenarni sastanak Kotarskog komiteta SK

Danas će se u dvorani Društvenog doma održati sastanak plenuma Kotarskog komiteta Saveza komunista, kojem će prisustvovati sekretari općinskih komiteta SK, zatim predstavnici tvorničkih komiteta i nekih šibenskih osnovnih organizacija SK. Na današnjem plenarnom sastanku raspravljat će se o ideološko-političkom radu u osnovnim organizacijama Saveza komunista s teritorija šibenskog kotara. Na kraju će se donijeti odgovarajući zaključci.

Grupa iseljenika prošla kroz Šibenik

U ponedjeljak 13. o. mj. na svom gostovanju po Jugoslaviji grupa od 30 naših iseljenika iz SAD, Kanade i Australije proputovala je kroz Šibenik. Za vrijeme svog kratkotrajnog boravka u našem gradu iseljenici su razgovarali s predstavnicima Kotarskog odbora Matice iseljenika Šibenik, te su istog dana, pošto im je bio priredjen ručak u hotelu »Krka«, prosljedili za Zadar.

JOŠ DVIJE STAMBENE ZGRADE

Pred izvjesno vrijeme građevno poduzeće »Izgradnja« i »Lavčević« započela su radove na gradnji dviju 4-katnih stambenih zgrada, koje za svoje potrebe podiže Jugoslavenska ratna mornarica. Obe ove zgrade, koje se grade u gradskom predjelu Križ, posjedovat će po 60 dvosobnih stanova, a u prizemlju jedne od njih uredit će se tri prostorije za potrebe trgovačkih poduzeća.

ŠIBENIK KROZ TJEDAN

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera bugarskog filma — DOGODILO SE NA ULICI — (do 17. VII.)
Premijera argentinskog filma — ANDALUZIJSKA LJUBAV — (18. - 22. VII.)
»20. APRILA«: premijera jugoslavensko-sovjetskog filma u boji — ALEKSA DUNDIĆ — (do 20. VII.)
Premijera domaćeg cinemascope filma u boji — MIS STONE — (21. - 26. VII.)
»SLOBODA«: premijera engleskog filma — ČEZŃJA ZA NEBOM — (18. - 21. VII.)
Premijera indijskog filma — KRALJICA JANSIJA — (22. - 26. VII.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 18. VII. — I. narodna — Ulica Božidara Petranovića.
Od 19-22. VII. — II. narodna — Ulica Bratstva i jedinstva.

MATIČNI URED

ROĐENI

Jagoda, kći Nedjeljka i Zdenke Barin; Miroslav, sin Ante i Danice Rudan; Dušana, kći Mile i Cvijete Erceg; Marina, kći Vinka i Slavke Erak; Zeljko, sin Ante i Ane Vidović; Julija, kći Tome i Zorke Šizgorić; Jos, sin Mate i Marije Radaš; Radislava, kći Jere i Zorke Bulat; Lidija, kći Tome i Joze Jurin; Irena, kći Borisa i Jelke Kovak; Srećko, sin Ive i Tone Junaković; Dušana, kći Jure i Biserke Sladić; Branko, sin Ante i Vice Mrčela; Simić, sin Jakova i Jušte Fržop

U M R L I

Niži Ivan pk. Jurja, star 71 godinu; Bulat Zeljko Franin, star 9 mjeseci; Sekulić Miloš Krstin, star 17 mjeseci; Smaligić Hasan pk. Avde, star 62 godine; Junaković Petar pk. Ante, star 70 godina.

Trovanje sirom u Raslini Tek iduće godine?

Osam osoba u bolnici. Zabranjena prodaja sira

U ponedjeljak 6. o. mj. došlo je u Raslini do trovanja paškim sirom. Osam osoba je odmah prevezeno u Opću bolnicu u Šibenik, dok su četiri ostale na liječenju kod kuće. Kratko vrijeme iza konzumiranja sira sve osobe su dobile teške bolove u želucu, nakon čega je nastupilo povraćanje. Neki su, uslijed jake reakcije povraćali i krv.

Sutradan po dolasku u bolnicu dvije osobe su otpuštene kući, dok su ostale zadržane nekoliko dana na liječenju.

Poljoprivredna zadruga iz Rasline kupila je nekoliko komada paškog sira kod trgovačkog poduzeća »Sloga« u Šibeniku i prodavala ga istog dana u Raslini. Zadruga je prodala oko jedan kilogram sira.

Trgovačko poduzeće »Sloga« nabavilo je polovicom prošlog mjeseca veću količinu paškog sira od poljoprivredne zadruge »Povljana« s otoka Paga. Taj je sir, kao i dosad stajao u skladištu poduzeća »Sloga«. Od pošiljke u kojoj se nalazio pokvareni sir prve količine kupila je poljoprivredna zadruga iz Rasline.

Do trovanja sirom u Raslini došlo je na neobičan način. U ponedjeljak je u Rasline došao liječnik iz Skradina. Njegovi pacijenti su ga počastili sirom, koji su prethodno kupili u zadrugi. I još neki Raslinjani kupili su manje količine sira. Samo sat vremena kasnije nastupile su komplikacije. Svi oni, koji su jeli sir počeli su osjećati jake bolove, te su prevezeni u šibensku bolnicu.

Čim se saznalo za taj slučaj

sanitarni inspektor NO općine Šibenik zabranio je prodaju sira u poljoprivrednoj zadrugi u Raslini. Poslije tri dana izvršena je kontrola sira u trgovačkom poduzeću »Sloga«. Sanitarni inspektor je uzeo uzorak od svakog komada sira i poslao na kontrolu Higijenskom zavodu u Zagreb i Beograd. Dok se ne dobiju točni podaci iz Zagreba i Beograda sanitarni inspektor je zabranio prodaju sira tom poduzeću.

Gotovo svake godine u Šibeniku se dogodi po koji slučaj tro-

vanja sirom. Uzrok je uvijek isti, paški sir. To je dokaz, da proizvođači sira ne vode dovoljno računa o higijenskim uvjetima. Prošle godine u Šibeniku je također došlo do trovanja sirom. Veći broj osoba je bio prevezen u bolnicu, zbog čega je poduzeće »Prehrana«, kod kojeg je bio kupljen sir, moralo platiti odštetu otrovanim osobama. Bilo bi poželjno, da proizvođači sira poduzmu oštrije mjere i kontrolu pri proizvodnji sira, pa onda ne bi dolazilo do trovanja. (Z)

Bolja opskrba električnom energijom

U posljednje vrijeme šibensko Električno poduzeće izvodi opsežne radove na izgradnji trafostanica u onim predjelima grada u kojima postojeća postrojenja ne mogu zadovoljiti svakidašnje potrebe građana. Tako su u toku radovi na montaži elektro-postrojenja u trafostanici u Docu, koja će imati jačinu od 400 KVA, te će u prilikoj mjeri nadomjestiti dosadašnju trafostanicu koja nije odgovarala tehničkim zahtjevima. Istovremeno s radovima uskoro će se na prostoru stambenog bloka na obali postaviti montažna trafostanica, koju će izraditi poduzeće »Hidromontaža« Maribor. I ova će također posjedovati jačinu od 400 kVA. Ova posljednja služiti će za potrebe čitavog okolnog područja, a u dobroj mjeri pomoći će rasterećenju trafostanice u Gorici. Obe nove trafostanice kao i sve ostale, koje će se podići za nekoliko narednih godina, bit će spojene po tzv. sistemu ringovanja koji se kao i u ostalim većim gradovima uvodi i u našem gradu. Takav sistem pridonijet će bez sumnje sigurnijem snabdijevanju grada električnom energijom. Sviti radovi koji se sada izvode i koji će se u toku ove godine izvoditi, predstavljaju etapu gradnje električnih prostorija. Oni će se provoditi u bližoj perspektivi, a imat će za cilj da grad bude bolje nego dosada opskrbljen električnom energijom.

Dosad je na teritoriju grada u posljednjem razdoblju izgrađeno sedam trafostanica, dok se u perspektivi, s obzirom na urbanistički plan grada, predviđa izgraditi još trinaest. Jedna će se od ovih podići u blizini Vinarije, zatim kod Industrijske škole, Pošte, u Crnici, u predjelu Križa i t. d. Usporedno s gradnjom ovih objekata izvršit će se i rekonstrukci-

ja električne mreže koja u nekim dijelovima grada ne odgovara današnjim potrebama.

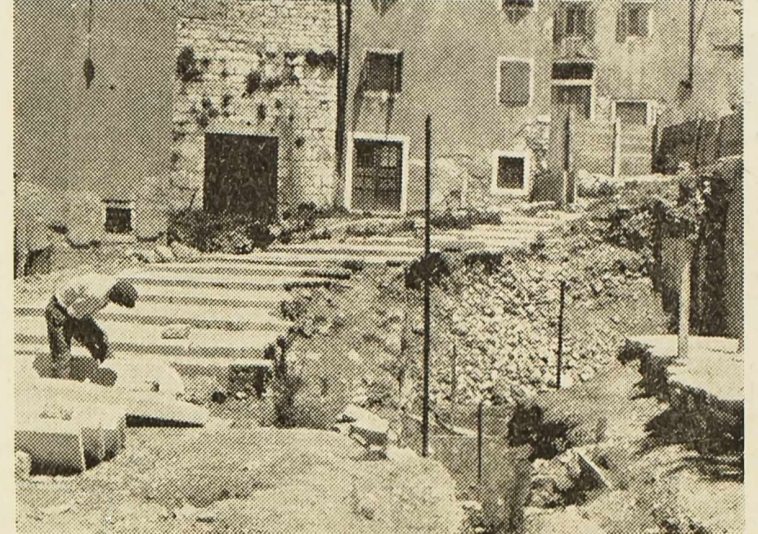
Jedan od najvećih objekata, koje gradi Električno poduzeće, svakako je nova trafostanica na Šubičevcu, koja će, s obzirom da će posjedovati jačinu 3 X 400 kVA, opskrbljavati cijeli grad pa i neka okolna sela strujom. Nedavno su završeni građevinski radovi, a ovih dana započela je montaža elektro-opreme. U vezi s tim u izradi se nalazi projekt za gradnju dalekovoda od 30 kV, koji će se postaviti između Šubičevca i Mandaline. U koliko radovi budu tekli bez zastoja, trafostanica na Šubičevcu stavit će se u pogon u toku mjeseca rujna ove godine. Izgradnjom ove trafostanice, koja će biti spojena s dalekovodom Bilice-Šubičevac, uslijedit će isključenje dalekovoda koji je povezivao Šibenik s Jarugom.

Sadašnja visokonaponska mreža je u tako lošem stanju da predstavlja glavni problem za ovo poduzeće. Za pojačanje te mreže na 10 kV napona, kako nas izvještavaju u Električnom poduzeću, nedostaje samo za ovu godinu oko 150 milijuna dinara, koja bi sredstva trebalo osigurati. Za sve radove, koji su prema planu predviđeni u idućoj godini, poduzeću bi trebalo oko 82 milijuna dinara. Bez tih sredstava ne može se zamisliti takav zamašni posao, koji je ovo poduzeće predvidjelo izvršiti u ovoj i narednoj godini u svrhu bolje opskrbe grada električnom energijom.

TURNEJA PO JADRANU

Poslije velikog uspjeha, koji su doživjeli šibenski imitatori limene glazbe u emisiji »Mikrofon je vaš«, grupa je pozvana na Radio-televiziju Zagreb. »Sarenu emisiju«, u kojoj su, osim šibenskih imitatora, nastupili i naši sugrađani Ante Nalis i Niško Vukov, pratio je veliki broj Zagrebčana preko svojih prijemnika, kao i mnogobrojni Šibenčani, koji se nalaze u Zagrebu. Svi su oni bili iznenađeni skladnim muziciranjem imitatora i njihovim programom.

Ovog ljeta, najvjerojatnije početkom idućeg mjeseca, imitatori će poći na turneju po Jadranu. S njima će gostovati Antun Nalis i još dva člana Radio-televizije Zagreb. Imitatori limene gla-

Već duže vrijeme ograđen je drvenom ogradom prostor ispred katedrale. Tu se trebao izgraditi neki objekt. Međutim, zbog slabog terena od toga se odustalo. Zatim se prišlo izgradnji stepenice. Građani su očekivali, da će uskoro te stepenice biti uređene. Račovi su sada nešto zastali. Ponestalo je financijskih sredstava. Stepenice ne će biti gotove do kraja godine. Iduće godine pronaći se sredstva da se već jednom uredi te stepenice.

Određena mjesta za turističko logorovanje

Do uspostavljanja i uređenja stalnih turističkih logora na području općine Šibenik Narodni odbor općine je odredio mjesta gdje se mogu podizati šatori. Tom odlukom obuhvaćeno je oko 15 mjesta, među kojima Jadrija, Martinska, slapovi Krke, Zlarin, Zirje, Prvić, Krapanj, Zaton, Zablaca, Jadrtovac i td. Na svim tim terenima može se podignuti 80 šatora za 320 osoba.

Šibenik je prvi grad na primorskom pojasu od Rijeke do Makarske koji je donio takvu odluku, kojom su precizirana mjesta i svi uvjeti logorovanja. Prije određivanja mjesta za logorovanja ispitala su se sve mogućnosti, a naročito higijenski uvjeti. U svakom slučaju mišljenje sanitarnih inspekcije bilo je mjerodavno.

Prostor za podizanje šatora određivat će Sekretarijat za komunalne poslove i mjesni Narodni odbori. Logorski prostor odr-

žavat će na užem području šibenske ustanova »Zelenila«, a u ostalim mjestima mjesni odbori, koji mogu predati prostor na održavanje turističkim društvima.

Centralna mesarnica

Da bi se posao u mesarnicama obavljao na suvremeniji način, poduzeće »Mesopromet« odlučilo je u tu svrhu adaptirati nekoliko prizemnih prostorija na Krešimirinom trgu. Projekt za gradnju moderne prodavaonice mesa je u izradi, pa se predviđa da će radovi započeti još u toku ovog ljeta. Otvaranjem centralne mesarnice uslijedit će zatvaranju nekoliko prodavaonica mesa na Dobriću. Nova mesarnica obuhvatit će prostor na kojemu se danas nalaze jedna mesarska radnja, prodavaonica voća, električarska i cipelarska radnja. Unutrašnjost ove radnje bit će uređena na suvremeniji način, dok će vanjski dio zbog odgovarajućeg ambijenta zadržati svoj današnji izgled.

OTVARA SE KINO »SLOBODA«

18. o. mj. započinje prikazivanje predstava u kino »Sloboda«, koje je bilo zatvoreno nekoliko tjedana zbog preuređivanja. Po red bojenja kinodvorane, postavljen je izvjestan broj novih sjedala i platno. Kino je također dobilo novi zvučnik i pojačalo.

ZAHVALE

Povodom izlaska iz bolnice mog sina Blaža, najtoplije zahvaljujem primaru dr. Nikoli Simoviću, dr. Mirku Zaninoviću, dr. Veri Ercegović i dr. Silvi Grgas, medicinskoj sestri Ivki, te bolničarkama Faniki, Stani i Mariji na ukazanoj pomoći i brizi oko njegovog ozdravljenja.

Ankica Despenić

MALI OGLASNIK

IZGUBLJENO
NA PUTU OD ŽELJEZNIČKE STANICE DO KATEDRALE izgubio sam hlače smeđe boje. Moli se poštini nalaznik da ih, uz nagradu preda na adresu: Ferdinand Cvitan, remontni zavod »Velimir Škorpik«.

Nekoliko kazni u mandatnom postupku

Tržna inspekcija je uz pomoć Trgovinske i Znanstvene komore upozoravala na izvjesne nepravilnosti koje su se pojavljivale u trgovačkoj mreži i kod pojedinih zanatskih radnji. Utvrđeno je da su one ipak djelomično otklonjene. Uglavnom riječ je o isticanju cijena u trgovinskim i zanatskim radnjama, postavljanju oznaka za firme, o rasporedu radnog vremena i t. d. Posljednjih nekoliko dana u nizu akcija koje je poduzela Tržna inspekcija NO-a općine Šibenik izrečeno je više kazni u mandatnom postupku. To je poduzeto zato što dosadašnje preventivne mjere nisu kod nekih poslova radnji pokazale rezultate. Po nekoliko kazni izrečeno je šibenskim poduzetima »Prehrana«, »Konzum«, »Kornat«,

»Tehnomaterijal« i »Plavina« i »Gradska mljekara«.

NASTAVLJAJU SE RADOVI NA GRADNJI HOTELA

Kako doznajemo u Sekretarijatu za komunalne poslove NO općine Šibenik, radovi na gradnji hotela na obali nastavljaju se u brzanim tempom. Dosadašnje spreg gradnje tog objekta bilo je prouzrokovano slabom organizacijom posla i nedovoljnom snabdijevnošću građevnim materijalom. Za nastavak radova hotelskog objekta, koji će imati kavanan, restoran i 90 ležaja, osigurana su sredstva u vrijednosti od 100 milijuna dinara.

Molba za stan 10 godina u ladici

Navršilo se deset godina otkako sam podnio molbu za stan Sekretarijatu za komunalne poslove NO-a šibenske općine. Na moj zahtjev dosad su na lice mjesta izašle dvije komisije, koje su utvrdile da sadašnji stan u kojem živim sa suprugom i troje već odrasle djece ne odgovara ni najmanjim stambenim i higijenskim uvjetima. Uza sve to što danas nisu uslijedile nikakve promjene. U NO-u mi je rečeno 17. V. o. g.: »Tvoja molba još nije došla u obzir za dobivanje stanova!« Zapanjen sam u ustanovi u kojoj radim i po noći, pa mi je

nemoguće da se makar i jedan sat odmorim kad se vratim s posla. Posjedujem sobu od nekoliko četvornih metara, vlačnu i bez sunca, u kojoj nema ni komadić slobodnog prostora. Zid što odvajaju sobu od hodnika, koji sam za nuždu pretvorio u kuhinju, u tako je lošem stanju da svakog časa postoji opasnost rušenja. U takvom stanu nema vode ni tuširanja. U svakom slučaju stan, koji nije vrijedan da se zove tim nazivom. Pitam se na kraju: Nije li deset godina čekanja bilo dovoljno da mi se dodijeli pristojan stan?

Stipe Ercegović

Putokazi, gdje ste?

Došao »stranac« u naš grad. Zaustavlja prolaznike i na čistom Hrvatskom jeziku pita gdje je »Putnik«. Ljudi ga šalju preko Poljane, pored Kazališta, »Kalelarge«... Tamo će mu već netko reći gdje je kavana »Medulić« i »Putnik«. Covic ide ulicom i gleda natpis. Nigdje »Kalelarge«, nigdje table, koja bi pokazivala put prema »Putniku«. Prošlo je dosta vremena dok je stranac našao ono što je htio.

Ljudi traže raznovrsne informacije. Građani im uslužno pokazuju put. Međutim, Šibenčani slabo poznaju svoj grad. Kod njih su se zadržali stari nazivi ulica, a stranci donose prave adrese. Tu se rijetko kada nađe zajednički jezik. Stranac mora upitati više osoba dok ne »pogodi« no onu pravu, koja će mu dati točne informacije.

U našem gradu nema oznaka za najtraženije urede: »Putnik«,

banku, hotel, željezničku stanicu, garderobu, i t. d. Ti se natpisi mogu vidjeti jedino na samom uredu, što ni u kom slučaju nije dovoljno.

Stoga nije ni čudo što domaći, a naročito strani turisti, koji, usput rečeno, ne poznaju naš jezik, izgube mnogo vremena dok pronađu ono što žele. Bilo bi dobro, zapravo poželjno kad bi se na nekoliko najprometnijih mjesta postavili znakovi »Putnik«, hotel, pošta... To ne bi smetalo nijednom građaninu, pa čak ni najvatrenijem urbanisti, koji štiti »čistoću« naših ulica od prevelikog broja tabela, putokaza i ostalih saobraćajnih znakova.

Kad smo već na saobraćajnim znakovima onda bi i o njima trebalo kazati nešto više.

Otvorili smo novu autobusnu stanicu, koju, nažalost ne možemo nazvati tim imenom. Prije njezinog otvaranja obično je, da će se postaviti oznake

na svim prilaznim putevima i table o redu vožnje na samoj stanici, te da će se u prizemlju zgrade NO općine urediti čekalnice. Pustimo na stranu čekalnice, reći će netko. Sad je riječ o putokazima. I opet nažalost, o njima ne možemo mnogo govoriti, jer ih nema, nisu postavljani, iako je prošao gotovo mjesec dana od »službenog« otvaranja stanice. I još nešto. Na stanici se nisu pojavile ni table o redu vožnje. I tako u ovim žarkim ljetnim danima, kad je svaki centimetar hlada neophodno potrebna Šibenčani, domaći i strani turisti, te ostali posjetioci našeg grada lutaju ulicama tražeći »Putnik«, hotel, autobusnu stanicu i red vožnje. Traže informacije i prže se na suncu. I to sve zbog najobičnijih putokaza, koji su potrebni svakom gradu, pa i Šibeniku.

Putokazi, gdje ste? (Z)

sport - sport - sport

Tomislav Grujica potpisao ugovor za „Šibenik“

Igrač »Solina« Tomislav Grujica ovih dana je potpisao ugovor za »Šibenik«. Grujica ima pravo nastupa u roku od osam dana na prijateljskim i prvenstvenim utakmicama.

»HAJDUK« VODI

U zaostaloj utakmici četvrtog kola juniorskog prvenstva Dalmacije u nedjelju je »Hajduk« u Donjim Kaštelama pobjedio domaći »Val« s 3:0. Ovom pobjedom »Hajduk« vodi ispred »Šibenika« s dva boda.

U nedjelju se igra peto kolo. U Splitu se sastaju »Hajduk« i »Split«, a u Kaštelima »Val« i »Šibenik«.

U PETAK POČINJE TRENING »ŠIBENIKA«

U petak 17. ovog mjeseca počinje trening prve momčadi »Šibenika«. Treninzima će rukovoditi trener Slavko Luštica i tehnički referent Zvonko Tedling.

NOGOMETNA UTAKMICA U BRATIŠKOVICIMA

U nedjelju je u Bratiškovcima odigrana prijateljska nogometna utakmica između domaće momčadi »Mlade zvijezde« i »Požara« iz Skradinskog Polja, koja je završena pobjedom gostiju s rezultatom 5:1. Za ovu utakmicu vladao je veliki interes, jer su gledaoci željeli vidjeti novoosnovani klub »Požar« čija ekipa u dosadašnjim nastupima nije poražena. Gosti su i u ovom susretu zabilježili visoku pobjedu od 5:1. Oni su prikazali borbeni i daleko bolju igru nego njihovi protivnici.

Kod »Požara« istakli su se Rajko Pavasović koji je postigao 3 zgoditka, zatim Tome, Pero i Dujo Pavasović, a kod »Mlade zvijezde« najbolji je bio Beneta, Utakmicu je dobro vodio Bolanča iz Primoštena.

M. Pavasović

PROBLEM SNABDIJEVANJA VODOM

Unatoč novoizgrađenom vodovodu, već nekoliko godina osjeća se naročito u ljetnim mjesecima izvjesna nestašica pitke vode. Prema izrađenom projektu nema bojazni da bi grad mogao ostati bez vode u koliko se ona troši u za to normiranim količinama. Međutim, nakon provedene analize potroška vode uprava Gradskog vodovoda došla je do konstatacije da pojedini potrošači neracionalno troše velike količine vode, što ide na uštrb ostalih potrošača koji u nekim predjelima, naročito u večernjim satima, ostaju gotovo bez vode.

Takvu situaciju prouzrokuju i naše sisaljke koje nisu u stanju da odgovore postojećem kapacitetu, pa je neophodno izvršiti izvjesnu štednju kako bi svi potrošači bili snabdjeveni dovoljnim količinama vode. Ustanovljeno je da baš paušalni potrošači, tj. oni koji nemaju mjerila neracionalno troše vodu. Uspoređivanjem potroška vode u zimskim s onim u ljetnim mjesecima kod potrošača s mjerilima uočeno je, da ovi za vrijeme ljeta troše vode za 30 do 40% više, što je potpuno i razumljivo. Kad bi i paušalni potrošači za toliko više trošili vodu, onda ne bi ni dolazilo do problema.

S obzirom na velika osnovna sredstva koja su uložena za gradnju novog vodovoda, zasad se ne može ni pomišljati na ulaganje novih investicija oko proširenja postojećih kapaciteta, pa se s tim u vezi nedostatak vode u ljetnim mjesecima može nadoknaditi isključivo štednjom vode. Sprečavanje rasipanja vode je dužnost samih građana i samo razumijevanje s njihove strane može pridonijeti normalnom snabdjevanju grada vodom. U protivnom slučaju ova Uprava bit će prisiljena da pojedine gradske predjele povremeno isključi, kao što je to bilo prije izgradnje novog vodovoda, dok će u najtežim slučajevima biti zatvorena tečija.

Jedna od mjera štednje koje će poduzeti ova Uprava je određivanje količina vode, koje će se plaćati po posebnoj tarifi, dok će se preko te količine koje potrošači budu koristili naplaćivat po trostrukoj cijeni.

Uprava Gradskog vodovoda
Šibenik

ALERGIJA

U novembru prošle godine održan je u Parizu internacionalni kongres liječnika alergologa sa svrhom da se što prije otkriju uzroci smetnji njihovih pacijenata. Kod nekih te se smetnje javljaju u obliku temperature, a kod drugih u obliku astme, ortikarije ili jake glavobolje.

Što je to zapravo alergija? Mnogima je vjerovatno već poznato da ta riječ ne označava i me neke bolesti — jer to i nije bolest — već jedna nepodnošljivost ili indosinkrazija, jedna normalna reakcija prema nekom određenom elementu »alergenu«, koji pod normalnim uvjetima ostaje sasvim bezazlen. Alergeni izazivači su vrlo različiti i mnogobrojni. Na primjer: pelud raznog cvijeća, hrana, vuna sa pokrivača, prašina na pokućstvu, perje iz jastuke, životinjsko krzno, lijekovi i td.

Nema sumnje da su smetnje izazvane alergijom vrlo mnogobrojne. Prema statističkim podacima u SAD i Francuskoj, od deset osoba jedna pati od jakih alergičnih smetnji, a pet od nešto slabijih, dok je u Engleskoj pažljivim ispitivanjima dokazano, da se zbog alergije godišnje izgubi devet milijuna radnih dana. Iako je pretjerano prosuđivati cijelu patologiju iz kuta alergije, kao što su neki skloni da to rade, ipak je jasno da se u modernoj medicini i savremenom društvu ne smije podcjenjivati njezin značaj. Sveopći je utisak da se ta pseudo-bolest kroz posljednjih dvadeset godina veoma mnogo raširila. Da bi se dobio približno točan dojam o tom razmjeru, dovoljno je navesti da se nekada govorilo o nekoliko tisuću slučajeva, dok se danas govori o milijunima.

Alergično stanje je u većini slučajeva prouzrokovano od posebne konstitucije, ili je pak u pitanju nasljedstvo, što je dokazano na blizancima, koji su obično oboje pogođeni. Nije rijetkost da u jednoj porodici nekoliko članova ima žestoku odvratnost prema određenoj vrsti hrane, ili su pak žrtve astmatičnih napadaja. Način reagiranja ipak nije uvijek jednak, više postoji neke nasljedna sklonost da se postane alergičan. Roditelji mogu biti osjetljivi prema jednom alergenu, djeca prema drugom, tako astmatičan roditelj može imati dijete koje ne pati od astme, već je sklon ortikariji.

Uglavnom se može reći da ne postoji jelo koje ne može izazvati alergiju, ali najčešći alergeni su jaja, mlijeko, žitarice, čokolada, rajčica, povrće, jagode, riba, meso (naročito svinjsko). Pogrešno bi bilo misliti da su simptomi isključivo crijevne smetnje. Ovi simptomi su svakako česti i mogu se ispoljavati u obliku grčeva stomaka i lažnih napadaja slijepog crijeva uz žestoke bolove, ali se isto tako ispoljavaju u obliku astmatičnih napada, teške ortikarije, vrtoglavice, neuralgije, pospanosti, besanice, svrbeži, konjunktivitisa, prehlade, bolova bubrega i mjehura, pa čak i do napadaja koji podsjećaju na anginu pectoris (teško beznažno srčano oboljenje). Jasno da je vrlo teško otkriti ono jelo koje izaziva smetnje. Ponekad sam pacijent postavi dijagnozu, ali to se dešava samo u slučaju da je reakcija na jedno određeno jelo redovita. Stvar je, međutim, često složenija, tako, na primjer, dva jela zasebno uzimana ne izazivaju reakciju sve dok ih se ne pomiješa, kao jaja i ulje uzimani posebno, dok pomiješani u obliku majoneze izazivaju neugodnu reakciju. Katkad osjetljivost postaje specifična prema određenoj vrsti: bolesnik od peradi jede bez ikakvih smetnji kokošje meso, dok od

pijetlova oboli. Slična se stvar opaža i kod alergičnih pojava koje nisu izazvane hranom. Neka djevojka bi kihala čim bi opazila mačku s prugastim krznom, dok jednobojne mačke nisu kod nje izazvale nikakve smetnje. Istraživanje uzroka zahtijeva, vrlo mnogo dovtljivosti sa strane liječnika, ali isto tako i mnogo dara zapažanja sa strane pacijenta.

Pronalaženje alergena se obično vrši metodom reakcije kože. Na ruci se napravi nekoliko potpuno površnih ogrebotina, tako da iz njih ne izlazi krv. Zatim se na svaku od njih kapne malo ekstrakta određene hrane ili malo peluda, prašine, krzna, vune i sl., već prema slučaju o kojemu se radi i na što se sumnja. Ako je sumnja opravdana, osjetljivost pacijenta se očituje u naglom crvenilu i oteku.

Kada je alergen pronađen, najjednostavnija terapija je: izbjegavati uzročnika. Ali ako je alergen, recimo, pelud nekog cvijeta, onda je potrebno da se bolesnik premjesti u krajeve gdje nema peluda, ili da filtrira zrak u spavaćoj sobi, cijelom stanu i uredu, što je svakako neizvedivo. Isto tako nije lako odbaciti i neka jela i proizvode brašna, jaja i mlijeko, pogotovu kada se radi o djeteci. Kod alergične djece može se

u pogledu mlijeka pokušati i kozjim mlijekom koje se duugo kuhalo, te s kondenziranim, kiselim ili mlijekom u prahu.

U većini slučajeva može se pribjeći samo drugoj alternativni, a to je desinsibilizacija organizma, koja se postiže pomoću postepenih injekcija ekstrakta dotičnog alergena (peluda, određene hrane), čije se doze povećavaju, tako da se organizam »vakcinira«. Ova metoda podsjeća na »zakon istovjetnosti« omeopatične medicine, prema kojoj se bolest liječi samim uzročnikom bolesti.

U slučaju kada alergen ostaje nepoznat, pribjegava se sredstvima nespecifične desinsibilizacije, t. j. sredstvima koja će bar umanjiti stanje nenormalne reakcije organizma, a to su: calcium, pepton, autoterapija itd. Također i kortizon i njegovi derivati imaju očito antialergično djelovanje, što je dokazano u liječenju astme, u »bolesti sijenak«, te u kožnim oboljenjima. Ali s obzirom što u svakoj alergiji postoji jedan nervni faktor (opće poznat je slučaj jedne žene koja je bila osjetljiva na miris ruže, a koju je uhvatio žestoki napadaj kihanja kada su joj pružili papirnatu ružicu! mogućnosti liječenja kod svakog pojedinca su vrlo različite, što čini tu terapiju vrlo složenom.

UPRAVNI ODBOR TRGOVAČKOG PODUZEĆA »KORNAT« U ŠIBENIKU, RASPISUJE NATJEČAJ ZA POPUNU RADNOG MJESTA

ŠEFA RAČUNOVODSTVA

Uvjeti:

- ekonomski fakultet i 3 godine prakse na financijskim poslovima u privredi, ili
  - ekonomska škola i 5 godina prakse na financijskim poslovima u privredi, ili
  - nepotpuna srednja škola i 10 godina prakse na financijskim poslovima, od kojih najmanje 5 godina na rukovodećim radnim mjestima te struke.
- Plaća po tarifnom pravilniku poduzeća.
Molbe se podnose upravi poduzeća do 10. VIII. 1959.

KOMISIJA ZA NATJEČAJE PRI KOTARSKOM ZAVODU ZA SOCIJALNO OSIGURANJE U SIENIKU NA OSNOVU ČL. 33., 36. i 37. ZOJS-a RASPISUJE

Natječaj

za popunjenje upražnjenih sistemiziranih službeničkih mjesta u Kotarskom zavodu za socijalno osiguranje u Šibeniku, te u filijama u Kninu i Drnišu, i to:

I. ŠIBENIK:

1. za 1 financijskog revizora-instruktora,
2. za 1 referenta za statistiku,
3. za 1 referenta za mirovinsko osiguranje,
4. za 1 likvidatora u financijskom odsjeku,
5. za 1 stenodaktilografa - administratora,
6. za 3 pripravnika III. vrste.

II. FILIJALA KNIN:

1. za 1 referenta za invalidsko osiguranje,
2. za 1 pripravnika III. vrste.

III. FILIJALA DRNIŠ:

1. za 1 referenta za d. d.

Uvjeti: Za radno mjesto pod 1 — viša stručna sprema ili najmanje potpuna srednja stručna sprema ekonomskog smjera, položeni stručni ispit za referentsko zvanje i najmanje 5 godina prakse u upravno - financijskoj struci.

Za radno mjesto pod 2 — viša stručna sprema ili najmanje potpuna srednja stručna sprema, ili priznata: srednja stručna sprema s položenim stručnim ispitom i dužom praksom u statističkoj službi.

Za radno mjesto pod 3 u Šibeniku i 1 u Kninu — pravni fakultet, ili najmanje svršena potpuna srednja stručna, odnosno priznata srednja stručna sprema, položeni stručni ispit iz upravne struke i praksa od 5 godina u upravnoj struci.

Za radno mjesto pod 4 — srednja ekonomska škola ili priznata srednja stručna sprema, položeni stručni ispit i 3 godine prakse u računovodstvu.

Za radno mjesto pod 5 — potpuna srednja stručna sprema, položeni stručni ispit i najmanje 3 godine prakse u struci.

Za radno mjesto pod 1 u Drnišu — potpuna srednja stručna sprema, ili priznata srednja stručna sprema s 3 godine prakse u upravnoj struci i položenim stručnim ispitom.

Za radno mjesto pod 6 u Šibeniku i 2 Kninu — potpuna srednja stručna sprema s položenim ispitom zrelosti.

Rok za podnošenje molbi je 1 mjesec dana.

Natjecatelji treba da svoje molbe taksiraju sa 30 dinara, taksenih maraka, prilože autobiografiju, podatke o dosadašnjoj službi i dokumente iz čl. 31 ZOJS-a i dostave na adresu Komisije u Šibeniku.

Završen turnir u „malom nogometu“

Momčad JNA prva

Igralište najveći problem

U nedjelju je na Jadriji završen turnir u »malom nogometu«, koji je organiziran u čast Dana borca. Pobjednik turnira je momčad JNA, koja ima bolju gol razliku. Drugo mjesto pripalo je »Jadriji«, dok su »Sloga« i »Bombaš« osvojili treće, odnosno četvrto mjesto. Najbolji strijelac je igrač »Bombaš« Čeko, koji je postigao 8 golova.

U finalnom dijelu takmičenja prikazani nogometaši su bili mnogo bolji nego u predtakmičenju. Sve utakmice bile su žive i zanimljive, a naročito one između »Jadrije« i »Bombaša«, te »Jadrije« i JNA. Na utakmici »Jadrija« — »Bombaš« postignuto je trinaest golova. Sve do pred kraj igre nije se znalo tko će biti pobjednik. Tada je »Jadrija« zaigrala

vog poluvremena Škugor jednim volej udarcem postiže 1:0 za »Jadriju«.

Početkom drugog poluvremena »Jadrija« povećava rezultat na 2:0. U znaku premoći »Jadrije« Mugoša smanjuje rezultat na 1:2. Do kraja utakmice »Jadrija« je imala nekoliko zrelih šansi da povećaju rezultat, ali slabi Santini nije znao iskoristiti mnoge od njih. U pobjedničkoj momčadi istakli su se: Đerek i Škugor, a kod JNA Šišara i Stefanović.

Sve utakmice vodio je dobro Stojan Mileta. Na završetku turnira momčadima su uručeni darovi.

»Mali nogomet« uhvatio je duboki »korijen« u Šibeniku. Neposredno poslije završetka turnira već se govori o organizaciji

jednog novog u gradu. Najveći problem i za tu granu sporta su tereni. U Šibeniku nema ni jedno igralište gdje bi se mogao održati turnir. Međutim, ni ono postojeće na Jadriji ne odgovara svojoj svrsi, pa bi ga trebalo proširiti i urediti. Koliko zanimanje vlada za »mali nogomet« u našem gradu najbolje nam pokazuje broj momčadi, koje su se prijavile za prvi turnir. Izgleda, da će se i drugi turnir održati na kupalištu Jadrija.

Rezultati finalnih utakmica:
I. kolo: JNA — »Bombaš« 2:1 i »Sloga« — »Jadrija« 1:0.
II. kolo: »Jadrija« — »Bombaš« 8:5 i JNA — »Sloga« 3:0.
III. kolo: »Sloga« — »Bombaš« 2:2 i »Jadrija« — JNA 2:1 (k)

S finalne utakmice u »malom nogometu« između »Sloga« i »Jadrije«

mного bolje i u roku od desetak minuta postigla tri gola. Na utakmici smo vidjelo nekoliko dobrih udaraca Škugora (»Jadrija«) i Čeke (»Bombaš«).

Posljednjeg dana turnira na igralištu Jadrija okupilo se preko 400 gledalaca. U predgri su se sastali »Sloga« i »Bombaš«. Nakon dobre i zanimljive igre utakmica je završila neriješenim rezultatom 2:2. Golove su postigli: Kale I. i Kale II. za »Slogu«, a Čeko za »Bombaš«. U odlučujućoj utakmici za osvajanje prvog mjesta sastali su se »Jadrija« i JNA. Prvi su se sredili igrači »Jadrije«, koji su imali nekoliko zrelih šansi za gol, koje su, zahvaljujući Škugoru i Santiniju, ostale neiskorištene. Sredinom pr-

Prvenstvo kotara u šahu

Vučić i dalje vodi

Na turniru za prvenstvo kotara u šahu dovršene su dvije partije iz I. i II. kola. Zorić je neočekivano pobijedio Santića, a Batarelo je nepreciznom igrom dozvolio Gabercu da remizira. Partija Batarelo — Breka nije dovršena zbog bolesti Breke. Odsutan je i omladinac Anić također zbog bolesti. U pojedinim kolima postignuti su slijedeći rezultati:

V. Kolo:

Berić — Batarelo 1:0
Santić — Gaberc 0:1
Gulin — Vučić prekinuto
Zorić — Anić odgođeno
Slobodan je bio Breka

VI. Kolo:

Gaberc — Zorić 1:0
Batarelo — Santić 1:0
Breka — Beriće odgođeno
Anić — Gulin odgođeno
Vučić slobodan

VII. Kolo:

Gulin — Gaberc 0:1
Zorić — Batarelo 1:0
Santić — Breka odgođeno
Vučić — Anić odgođeno
Berić slobodan

VIII. Kolo:

Batarelo — Gulin 1:0
Gaberc — Vučić remis
Berić — Santić prekinuto
Breka — Zorić odgođeno
Anić je slobodan

Iako veliki broj partija nije odigran, ipak se sa sigurnošću može predvidjeti pobjeda Vučića. Najviše izgleda za osvajanje II. i III. mjesta imaju Beriće i Gaberc, dok će se za IV. boriti omladinac Batarelo.

Poredak na tablici:

Vučić 4 (2), Gaberc 4 (1), Beriće 3,5 (2), Batarelo 3 (1), Breka 2,5

Zašto je došlo do nesporednosti?

1. o.m.j. u Šibeniku se trebala odigrati finalna nogometna utakmica za Jugocup u organizaciji Nogometnog podsava za Šibenik, između »Šibenika« II. i drniškog »Doška«. Međutim, utakmica je iz tehničkih razloga bila odgođena na neizvjesno vrijeme, o čemu su klubovi bili najvrijeme obaviješteni. U sportskoj rubrici našeg lista objavljena je u međuvremenu informacija da će se ta utakmica odigrati u srijedu 8. o.m.j. Kako ta vijest nije bila točna, a niti je za nju znala uprava Nogometnog podsava za Šibenik, Drnišani su na temelju te informacije, za koju su vjerovali da odgovara istini, doputovali u Šibenik. Tek kad su došli, saznali su da će se odgođena utakmica odigrati tek 15. o. m.j. Nije im ništa drugo preostalo nego da se vrate kući. Na taj način gosti su bili izloženi suvišnim troškovima, do kojih, da je bilo dobre volje s obje strane, nije trebalo doći. Ne želimo ovdje ulaziti u to tko je kriv, ali smatramo za potrebno naglasiti da se nesporednost mogao izbjeći. (j)